

C22 – CUL2

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

13 oktober 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het toekennen van vrije radiofrequenties	1
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het naleven van de reclameregels	
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over reclameboodschappen op de VRT bij de uitzending van het jongste wereldkampioenschap wielrennen	
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over product placement op de openbare omroep	6
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de toegang tot de nieuwe media voor mensen in armoede	
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de problemen van digitale televisie bij zowel Telenet als Belgacom	19
Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de muziekuitlevering van de openbare omroep, VRT Publishing	26

Voorzitter: de heer Dany Vandebossche

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het toekennen van vrije radiofrequenties

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we hebben dit onderwerp al meermaals in deze commissie besproken, want een aantal problemen inzake de vrije radio's blijven aanslepen.

Het nieuwe radiofrequentieplan is in werking getreden op 27 mei 2004. De erkende lokale radio's hadden tot 28 februari 2005 de tijd om met hun uitzendingen te starten, zo niet riskeerden ze een intrekking van hun erkenning door het VCM.

Bijna 8 maanden na die datum blijkt dat een groot aantal erkende lokale radio's nog steeds inactief is. Bij andere werd de vergunning ingetrokken door het VCM of werd de vergunning geschorst door de Raad van State. Nog andere radio's hebben hun erkenningsdossier niet kunnen uitvoeren of kunnen niet naar behoren uitzenden door aanhoudende storingen vanuit Wallonië.

Mijnheer de minister, ik heb u in maart 2005 geïnterpelleerd over deze problematiek. U antwoordde toen dat een veertigtal lokale radio's om zeer diverse redenen nog niet met hun uitzendingen waren gestart. Zo had een aantal lokale radio's een probleem met de bouwvergunningen voor wat de zendmasten betreft. U achtte het toen nog niet opportuun om de erkenning in te trekken, zonder eerst de echte reden van het uitstel te onderzoeken. Intussen, na meer dan een half jaar, moeten die redenen wel gekend zijn.

Begin september waren nog steeds 23 lokale radio's inactief op een totaal van 300. Dat is een kleine 10 procent dat al 2 jaar over een erkenning beschikt, maar nog steeds niet actief is. Bovendien is van 4 van die radio's de erkenning ingetrokken.

Naar aanleiding van die interpellatie heeft het Vlaams Parlement eenparig een motie goedgekeurd.

Daarin vroegen we de Vlaamse Regering er bij het VCM op aan te dringen om bij prioriteit een onderzoek in te stellen naar de lokale radio's die nog geen gebruik hebben gemaakt van hun erkenning en zendvergunning om een radiostation te starten en de frequenties uit het frequentieplan van de Vlaamse Gemeenschap te vrijwaren.

Voor de toewijzing van de vrijgekomen frequenties van ingetrokken erkenningen bestaan geen reglementaire of decretale procedures. Mijnheer de minister, u zou blijkbaar opteren voor een volledig nieuwe erkenningsronde als alternatief voor het toekennen van de erkenning aan de tweede geklasseerde lokale radio's uit de erkenningsprocedure. De administratie zou de verschillende mogelijkheden onderzoeken.

Wat de storingen betreft, mijnheer de minister, hebt u terecht gewezen op de beperkte eigen mogelijkheden en bevoegdheden. U hebt er dan ook voor geopteerd een dialoog op te starten met de Franse Gemeenschap en de federale overheid, meer in het bijzonder met het BIPT.

De mails die ik over deze problemen nog steeds ontvang, zijn schrijnend. Radio Bingo uit Roeselare verklaart: 'Je kan als onafhankelijke zender niet overleven met een ontvangst van 2 kilometer, terwijl we decretaal een groter zendgebied hebben gevraagd. Dankzij het 'schitterende' frequentieplan zijn een heleboel lokale radio's aan een langzame maar zekere doodstrijd bezig'. Dat was nu net niet de bedoeling van het frequentieplan en het toenmalige decreet.

Ik heb ook vastgesteld dat op sommige websites een inventaris wordt opgemaakt van het aantal storingen op de Vlaamse radiofrequenties. Die nemen maandelijks toe. Zo is bijvoorbeeld radio BFM uit Brussel te horen tot in het centrum van Antwerpen, Wetteren, Ninove en Zottegem. Ook het aandringen bij het BIPT en bij de Franstalige en Nederlandstalige ombudsdienst blijft zonder resultaat. Sterker nog, onlangs ontvingen de betrokken lokale radio's van de mediateurs een brief waaruit blijkt dat het BIPT geen storingen heeft vastgesteld. Ik weet niet welke metingen er gebeurd zijn. De storingen zijn ter plekke gewoon merkbaar, de zenders zijn niet beluisterbaar, maar toch is er volgens het BIPT niets aan de hand.

Misschien was er toevallig geen probleem op de dag dat het BIPT ging controleren.

Een aantal provinciale omroepen hebben vijf frequenties gekregen, maar gebruiken er maar twee. Drie frequenties worden al ruim een jaar niet gebruikt. Dat is bijvoorbeeld het geval in Oost-Vlaanderen.

Mijnheer de minister, welke frequenties zijn er uiteindelijk vrijgekomen na de schorsing door de Raad van State of door de intrekking van de erkenning door het VCM? Het zou goed zijn om de jongste stand van zaken te kennen. Welke procedure zal worden gevolgd voor de nieuwe toekenning van deze vrijgekomen frequenties, en waarom hebt u voor deze procedure gekozen? Wanneer zal de nieuwe erkenningsronde plaatsvinden? De tijd is stilaan rijp om uitsluitsel te geven. Hoe vorderen de gesprekken met uw collega's over de storingsproblematiek, en welke concrete resultaten leverden deze gesprekken op?

In het nieuwe frequentieplan en in de vergunningen werden, op papier, een aantal garanties gegeven aan de lokale radio's. Omwille van diverse redenen kunnen ze hun eisen niet hardmaken. In Roeselare zijn zenders maar beluisterbaar in een straal van 2 kilometer van een zendmast. Het is logisch dat dit gepaard gaat met dalende reclame-inkomsten. De zenders gaan een wurgdood tegemoet. Kunnen lokale radio's die op de hun toegewezen frequentie gestoord worden door Waalse zenders, bij een eventuele nieuwe erkenningsronde ook meedingen naar de vrijgekomen frequenties en eventueel naar frequenties die palen aan een zendgebied? Zo komen we onze decretale belofte na en bieden we een bepaald zendgebied aan de lokale radio's die op een volledig legale manier werken, een perfect dossier hebben ingediend, maar week na week terrein verliezen en dus in hun voortbestaan bedreigd zijn.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik wil me heel kort aansluiten bij de vraag. De frequentiestoring is al jarenlang een feit. Ik zou graag vernemen hoe ver het staat met de onderhandelingen met de Franse Gemeenschap.

Ik deel de bekommernis van de heer Decaluwe over de onrust bij de lokale radio's over de toegezegde frequenties die niet worden gebruikt. Werd er gecontroleerd? Is er een mogelijkheid voor nieuwe kandidaten

om zich in te schrijven? Hoe zult u de zaken in de toekomst organiseren?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Decaluwe, u hebt me inderdaad al geïnterpelleerd en ondervraagd over deze aangelegenheid. Ik weet dat u vasthoudend bent. Het is goed dat er geregeld aandacht wordt gevraagd voor het dossier waarin inderdaad al heel wat is gebeurd, zowel op het vlak van de frequentieproblematiek in federale en Franstalige context, als op het vlak van de interne Vlaamse problemen.

Eerder dit jaar heb ik u reeds gezegd dat uit het meest recente onderzoek van de administratie Media van eind augustus 2005 blijkt dat een dertigtal lokale radio-omroepen nog niet uitzenden. Die bevindingen werden door mijn administratie bezorgd aan het VCM. Volgens de informatie die de griffie van het commissariaat hieromtrent meedeelt zal het commissariaat de betrokken radio-omroepen in een nieuwe procedure betrekken die desgevallend in het verlies van de erkenning kan uitmonden. Vanzelfsprekend zullen daarbij de procedurele regels worden gehanteerd zodat iedereen de kans krijgt om zich te verantwoorden en verdedigen.

Naar aanleiding van de vorige procedure tegen een veertigtal radio's heeft het commissariaat, dat autonoom handelt, vier erkenningen ingetrokken. Een aantal van die radio's hebben zich beroepen op allerlei onmogelijkheden om effectief op te starten, bijvoorbeeld inzake de locatie en de bouwvergunning. Het commissariaat heeft alles autonoom beoordeeld en heeft een aantal radio's nog een kans gegeven. Uiteraard is dat uitstel niet ad infinitum. Het commissariaat doet zijn werk goed. We hebben de nieuwe gegevens bezorgd en het commissariaat zal oordelen over de huidige situatie. Natuurlijk moeten we morgen nog een uitspraak verwachten. U kent de procedure met inbegrip van de beroepsmogelijkheid. We zullen dus nog enkele maanden moeten wachten voor we zicht hebben op het aantal definitief ingetrokken erkenningen.

Momenteel bedraagt het aantal frequenties die eventueel opnieuw aan lokale radio-omroepen ter beschikking kunnen worden gesteld, vijf, namelijk één frequentie in Nieuwpoort die niet kon worden toegekend, en daarnaast twee frequenties in Aalter, één frequentie in Glabbeek en één frequentie in

Arendonk. Het is mogelijk dat deze beperkte lijst na de vooropgestelde procedure voor het commissariaat nog met enige frequenties aangevuld wordt. Voor wat betreft de acht nog steeds hangende procedures voor de Raad van State waarbij erkenningsbeslissingen worden betwist, wijs ik erop dat momenteel nog geen enkele procedure tot een vernietiging heeft geleid en tot een mogelijk vrij te komen frequentie.

In één geval kan een erkende lokale radio voorlopig geen gebruik maken van de toegekende frequentie omwille van een schorsingsarrest van de Raad van State. Ook in die procedure wordt nog gewacht op een uitspraak ten gronde. Er is geen uitspraak over de vordering tot nietigverklaring op dit ogenblik. Het standpunt van de Vlaamse Gemeenschap wordt in het advies gevolgd door de auditeur van de Raad van State. De kamer zelf is natuurlijk niet gebonden door dat advies, maar in de meeste gevallen stemmen het advies en de definitieve uitspraak overeen.

Ik ben van oordeel dat de vrijgekomen en de nog vrij te komen frequenties via een nieuwe erkenningzone moeten worden toegewezen. We hebben daar al herhaaldelijk over gediscussieerd. Er is theoretisch nog een tweede mogelijkheid die hier door sommigen wordt verdedigd. Die bestaat erin dat we uit de erkenningsprocedure de tweede gerangschikte of desgevallend de daaropvolgende gerangschikte nemen. Ik heb daar steeds mijn twijfels bij gehad vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid. Dat argument is nog verstrekt omdat de periode ondertussen nog groter is geworden met gewijzigde omstandigheden. Bovendien is er het decreet van 15 juli 2005 dat op een vrij eenvoudige wijze belangrijke wijzigingen mogelijk maakt in de werking en programmatie. Het wettelijke kader is dus veranderd. De elementen uit de erkenningsprocedure die toen hebben meegespeeld bij de opmaak van een rangorde, zijn nu niet meer aan de orde.

Het treffen van juridische en wettelijk aanvechtbare beslissingen, na 2 jaar of later, op basis van de gegevens in de erkenningsdossiers die mogelijk niet meer relevant zijn, of deze relevantie verliezen indien de betrokken kandidaten van de mogelijkheid tot wijziging van het erkenningsdossier mits eenvoudige aanmelding gebruik willen maken, geeft de betrokken radio's onvoldoende rechtszekerheid voor de resterende duur van de erkenningsperiode.

De erkenningscriteria voor de lokale radio-omroepen zoals ze staan ingeschreven in de decreten van

4 maart 2005 zijn nog steeds ongewijzigd. Dezelfde decreten maken het de lokale radio-omroepen echter mogelijk om op elk moment na hun erkenning de gegevens uit het dossier met betrekking tot de programmatie, de werking en dies meer vrijelijk te wijzigen, zodat de facto kan worden afgestapt van de nakoming van het ingediende erkenningsdossier. Voor veel momenteel erkende lokale radio-omroepen brengt deze versoepeling en administratieve vereenvoudiging ongetwijfeld een belangrijke verbetering mee voor het handhaven van de eigen bestaansansen, in deze voor de lokale radio's problematische periode.

Uitsluitel door de decreetgever omtrent de te hanteren criteria bij nieuwe erkenningen is naar mijn mening onontbeerlijk. Wil men inderdaad een nieuwe erkenningsronde, dan moeten niet enkel de criteria uit het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de procedure en de aanvullende kwalificatiecriteria en voorwaarden voor de erkenning van particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen worden herzien. Ook de decretale erkenningscriteria uit artikel 50 van de gecoördineerde mediadecreten moeten worden aangepast of vervangen. Dit is een stap die logischerwijze eerst moet worden gezet vooraleer een nieuwe beperkte erkenningsronde op te starten. Ik bereid momenteel een decretaal initiatief voor.

De toekenning van nieuwe erkenningen kan op twee manieren. Een eerste mogelijkheid is erkenningen te verdelen via een veiling. De meestbiedende behaalt dan de erkenning. Een nieuwe 'beauty contest' is een tweede mogelijkheid. Daarvoor moet nog worden nagegaan welke criteria hiervoor kunnen worden gebruikt. Een mogelijkheid is om het draagvlak van de kandiderende radio in de lokaliteit na te gaan. Ik ben hier nog niet volledig uit, maar mijn voorkeur gaat uit naar de tweede mogelijkheid. We moeten er ons van bewust zijn dat de criteria met betrekking tot lokale inbedding en het lokale karakter daartoe in het decreet moeten worden veranderd. Dit zal een iets moeilijker oefening worden, maar ze moet mogelijk zijn. We zijn er volop mee bezig. Ik zal laten onderzoeken op welke manier we het best een nieuwe oproep kunnen houden.

Ik kom dan bij het storingsdossier dat nog altijd vastzit. Tot mijn grote spijt kan ik niet in dialoog gaan met mijn Franstalige collega. Ik heb dat aangeboden op het Overlegcomité en onze ingenieurs zijn de hele vakantie stand-by geweest. Er was een beurtrol van vakantieregeling uitgewerkt om steeds

in de mogelijkheid te zijn om te kunnen vergaderen. Jammer genoeg was er vanwege de Franse Gemeenschap niemand vrij. Ook de federale werkgroep heeft tevergeefs gewacht op voorstellen en opmerkingen van de Franstaligen, terwijl we steeds onze voorstellen hebben ingediend op de afgesproken momenten.

Mevrouw Hermans, het gaat hier natuurlijk niet alleen over een overleg met de Franse Gemeenschap, maar over een zaak die hangende is binnen het Overlegcomité en waarin ook uw partij op federaal niveau een heel belangrijke verantwoordelijkheid heeft. Vaak bevind ik me daar in een geïsoleerde positie wanneer ik doe wat ik moet doen, namelijk opkomen voor de belangen van de Vlaamse radio's. Dit gaat over federale loyaliteit. Ik vraag niets abnormaal, enkel de toepassing van de wet en levenskansen voor onze lokale radio's. Ik vraag dat de VRT ongestoord in Brussel zou kunnen worden ontvangen. U moet allemaal eens de proef op de som te nemen en hier proberen de VRT te ontvangen op de FM-band. Op mijn kabinet lukt me dat niet. Op heel veel plaatsen lukt dat al evenmin. In de tunnels is de toestand nog slechter geworden. Hetzelfde geldt voor Q-Music en 4FM.

In de vorige regeerperiode heeft Vlaanderen een frequentieplan opgesteld dat een hele ordening maakt. Bij de Franse Gemeenschap heerst er echter een dusdanige chaos dat de CSA nu zelf stelt dat de openbare orde in Wallonië geschonden is wat de radiofrequenties betreft. Ik heb de exacte uitspraken echter niet bij me. Er is sprake van talloze procedures, maar zoals u weet, hebben die tot op heden geen soelaas gebracht.

Zoals u weet, heb ik gebruik gemaakt van het feit dat het Arbitragehof de federale telecommunicatiewet deels heeft vernietigd. Het Arbitragehof heeft toen bepaald dat er een samenwerkingsakkoord moet komen. Ik wou daar gebruik van maken om te komen tot een gemeenschappelijke oplossing en een akkoord. Ik heb toen in het Overlegcomité verkregen wat ik wou verkrijgen. Ten eerste is overeengekomen dat het BIPT, als het gaat over gemeenschappelijke aangelegenheden, bij consensus beslist. Binnen het BIPT was het immers tot nu toe zo dat er de facto een alliantie bestond tussen de federale overheid en de Franstaligen, waardoor de Vlaamse belangen niet werden gerespecteerd. Er moet dus een consensus zijn. Dat geldt natuurlijk niet wanneer het uitsluitend gaat over federale bevoegdheden, maar wel wanneer het gaat, gelet op de convergentie, over zowel fede-

rale als gemeenschapsbevoegdheden. Dat wordt niet betwist.

Ten tweede wou ik dat er een echte etherpolitie zou komen. Ik heb gevraagd dat er een koninklijk besluit in werking zou treden tegen een bepaalde datum. Dat is opgenomen in het samenwerkingsakkoord. Het ontwerp van KB dat we voorgeschoteld kregen, bleek echter niet te voldoen. Het gaat van kwaad naar erger: het voorliggende KB bepaalt in feite dat het niet in werking treedt zolang er geen akkoord is over de etherfrequenties. Dat zou op zich nog niet zo erg zijn, mochten de Franstaligen zich houden aan het akkoord over de etherfrequenties – op negen na – dat dankzij enorme inspanningen van onze Vlaamse administratie op 29 november 2002 tot stand is gekomen in het Overlegcomité. Nu wordt het echter kafkaïens: de huidige ministers van de Franse Gemeenschap achten zich daar niet toe gebonden, daar volgens hen de toenmalige minister niet bevoegd was. Daar staan we dan. We hebben een akkoord gesloten in het Overlegcomité, maar nu zegt een volgende regering dat de minister van Media niet bevoegd was om akkoorden te sluiten. Nochtans zitten ministers nooit alleen in dat Overlegcomité. De situatie is nu dus dat de Franstaligen de inwerkingtreding van een KB inzake de etherpolitie aan een akkoord over de etherfrequenties koppelen.

Maar ook wat dat laatste betreft, wordt er geen vooruitgang geboekt. De federale overheid heeft voorgesteld dat iedereen snel rond de tafel zou gaan zitten in de vakantie om eruit te geraken, om al die technische elementen samen te bespreken, waarbij alle ingenieurs zouden samenwerken. Ik heb aangeboden op de bijeenkomst van het Overlegcomité voor de vakantie overleg te plegen met minister Laanan. Onze mensen waren stand-by. We wilden een oplossing zoeken. Er is echter niets gebeurd. Nu is tijdens de recentste bijeenkomst van het Overlegcomité opnieuw gezegd dat er een poging zal worden gedaan – als ik me niet vergis tegen november – om daar technisch uit te komen.

Dit gaat echter helemaal niet vooruit. Er is een samenwerkingsakkoord. De Vlaamse Regering heeft verklaard dat akkoord niet te zullen tekenen, daar de tweede essentiële voorwaarde, namelijk dat er een daadwerkelijke etherpolitie zou zijn, niet is vervuld. Ik verahul niet dat we ons terzake in een impasse bevinden.

Federaal wordt nu verklaard dat het BIPT op grond van de wet zelf de rol van etherpolitie zal vervullen.

De heer Decaluwe heeft ernaar verwezen: er wordt een grootschalig onderzoek aangekondigd. Volgens de eerste signalen die we krijgen vanuit het BIPT zouden de resultaten echter bedroevend zijn: in feite komt het erop neer dat het BIPT vaststelt dat er geen problemen of storingen zijn. Dat is de wereld op zijn kop zetten. Naar mijn aanvoelen hebben de Vlamingen in de federale regering daar een reusachtige verantwoordelijkheid. Zowel juridisch als vanuit het oogpunt van de federale loyaliteit kan men hier geen speld tussen krijgen. Bovendien verliezen we op internationaal vlak elke geloofwaardigheid. Zoals de heer Decaluwe stelt, worden onze radio's tot in Nederland toe gestoord. Bij de conferentie over de etherfrequenties die in 2006 in Zwitserland zal plaatsvinden, zullen we met de billen bloot staan. Dit land zal voor aap staan, net omdat er in elk land een ordening bestaat en wij anno 2005 een tegenoverbeeld van ordening zijn. Dat is een spijtige evolutie.

Deze bekommernis wordt gedeeld door alle Vlaamse partijen. Ik verzoek alle partijen dan ook om ervoor te zorgen dat er minstens een KB met betrekking tot de etherpolitie komt en dat wordt vastgehouden aan de akkoorden van 29 november 2002. In dit akkoord is de Vlaamse Gemeenschap zo ver mogelijk gegaan. Er was nog geen akkoord over negen frequenties. We kunnen daar nog over discussiëren, maar nu zitten we muurvast. Ik heb gezegd dat we zelf een bevraging hebben georganiseerd over de storingen. Van onze frequenties worden er 85 gestoord. Meer dan 10 frequenties zijn van de VRT, een ander groot aantal van Q-Music en 4FM, en iets meer dan 40 procent is van lokale radio's.

Als de Franstaligen het been stijf houden en het BIPT het akkoord van 29 november niet handhaaft, keren we terug naar de vorige periode en dat is wat men de facto wilt. De radio's die een erkenning hebben van voor 2002, zouden buiten de controle vallen. Dat zijn dan de Franstalige radio's waarvan alle vergunningen zijn geschorst. Onze radio's die daarna zijn erkend en vergund, zouden wel worden onderworpen aan controle en zouden bovendien kunnen worden gestoord door die radio's die een vergunning hebben van daarvoor, die geschorst zijn maar zich daar niets van aantrekken, en met een vermogen uitzenden waardoor radio's als Q-Music en andere worden gestoord.

Dit is een droevige situatie waarvan dringend werk moet worden gemaakt door alle Vlaamse partijen op federaal niveau. Tijdens het overleg probeer ik

telkens opnieuw te overtuigen. Ik ben de redelijkheid zelf en ik heb alles gedaan wat kon. Ik ben destijds zelf gaan praten met minister Laanan. Ik heb ook herhaaldelijke gesprekken gehad met minister Verwilghen. De Vlaamse Gemeenschap kan echter niet toelaten dat die storingen blijven doorgaan. De gevolgen zijn groot, voor de rechtszekerheid van zowel de lokale als de nationale zenders. Het lijkt me evident dat we in onze eigen hoofdstad onze publieke omroep moeten kunnen ontvangen.

Als het tot een nieuwe erkenningsronde komt, dan kan elke geïnteresseerde kandidaat, voor zover die beantwoordt aan de algemene erkenningsvoorwaarden, hieraan deelnemen, dus ook die radio's die te kampen hebben met storingen van de Franstalige zenders, met dien verstande dat lokale radio's lokaal zijn ingebed en dus niet zullen meebieden voor een verafgelegen frequentie.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, we hebben één groot voordeel, namelijk dat u een goed jurist bent. Anderzijds stel ik me de vraag in wat soort land wij hier leven. België is op dat vlak een echt apenland. Hoe langer ik in dit parlement zetel, hoe meer ik opteer voor een eigen Vlaamse staat. Zo werken de zaken niet meer.

Ik weet niet over welke middelen we nog beschikken om dit verhaal op federaal niveau te deblokken. Ik pleit er dan ook voor om met vereende krachten, desnoods met deze voltallige commissie, een onderhoud te vragen met minister Verwilghen. Een andere optie is de organisatie van een dag van burgerlijke ongehoorzaamheid bij de lokale radio's. Natuurlijk zullen ze dan ook elkaar storen. Deze situatie kan echter niet blijven aanslepen. Volgende week vindt er overleg plaats tussen minister-president Leterme en Waals minister-president Di Rupo waar ook dit punt op de agenda kan worden geplaatst.

Ik betreur dat die nieuwe erkenningsronde zo traag verloopt. U zegt dat we kunnen kiezen tussen een veilingstelsel en een soort beauty contest. Onze fractie is echter geen voorstander van een veiling. Bovendien kunnen we toch geen echt zendbereik garanderen.

Mijnheer de minister, tot slot wil ik nog opmerken dat lokale radio's hun programma's ook kwijt kunnen via de kabel. Per provincie moeten we nagaan

hoe de lokale radio's zonder al te veel procedures op de kabel kunnen worden toegelaten.

Ik respecteer de onafhankelijkheid van het VCM en de toekomstige regulator. Ik vind echter dat er bepaalde termijnen moeten worden ingebouwd. Na een welbepaald aantal maanden onderzoek moet er een beslissing worden genomen. De radio's die op een legale manier een erkenning hebben gekregen, worden vandaag gewoon gewurfd. Als dat zo door gaat, zal er binnen een jaar in Vlaanderen geen lokale radio meer bestaan. Onze fractie zal nagaan welke termijnen kunnen worden gehanteerd in het decreet op de mediaregulator of in het op komst zijnde decreet betreffende een aanpassing op de lokale radio's. Dit kan zo niet blijven duren. We leven nog steeds in een rechtstaat. Lokale radio's aan wie een bepaald zendbereik is toegezegd, moeten prioritair in aanmerking komen als er een frequentie vrijkomt naast hun zendgebied.

Mijnheer de voorzitter, ik richt mijn vraag zowel tot u als tot de minister om een onderhoud te regelen met minister Verwilghen zodat er duidelijkheid kan worden gecreëerd.

De voorzitter: Ik zal minister Verwilghen om een onderhoud vragen om deze problematiek te bespreken.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Decaluwe, ik heb inderdaad gezegd dat ik twee mogelijkheden zie: een veiling en een beauty contest. Ik heb ook gezegd wat mijn voorkeur geniet. Dat zal wellicht ook de mening van het parlement zijn. Op de plaatsen van de vrijgekomen erkenningen zijn reeds lokale radio's actief. Die plaatsen zijn dus niet vrij. Het gaat over Aalter, Nieuwpoort en Arendonk.

Theoretisch is het inderdaad mogelijk om via de kabel uit te zenden. Ervaringen uit het verleden wijzen echter uit dat dit niet werkt. Ik vrees dus dat dit geen oplossing is.

Mijnheer Decaluwe, wat uw opmerkingen over de werking van het VCM betreft, wil ik twee zaken benadrukken. Het VCM voert met de beperkte voorhanden zijnde middelen steeds meer controles uit. Het gaat dan onder meer over de naleving van de decreten en de publiciteitsregels. Het VCM is onafhankelijk en ik wil me dan ook niet bemoeien met zijn werking. Toch meen ik dat het in het belang was van een aantal erkende radio's die om externe rede-

nen nog niet waren opgestart, dat ze van het VCM nog een laatste kans hebben gekregen. Nu zijn er nog ongeveer dertig radio's inactief. We hebben dat dossier voorgelegd aan het VCM dat het onderzoek zal voeren. Het leek me een vorm van billijkheid dat die radio's na jaren zonder controle, nog een kans kregen om zich te conformeren. De erkenning van de radio's die daar ook nu niet op ingaan, zal door het VCM worden ingetrokken.

U hebt het verder over termijnen en een nog performanter optreden. In dat kader wil ik de verdediging van het VCM en van mijn administratie opnemen. Dit optreden gebeurt immers met uiterst beperkte middelen. Straks zullen we het nog hebben over het VRM-decreet met als bedoeling een slagkrachtige regulator te hebben. Er moeten meer middelen en meer mensen komen zodat in de toekomst op een efficiëntere manier kan worden gewerkt.

Wat de storingen betreft, lijkt het me een goed idee dat het Vlaams Parlement mee druk uitoefent. Ik heb altijd gezegd dat we alle middelen zouden onderzoeken die tot een resultaat kunnen leiden. We bevinden ons nu in de laatste fase van het onderzoek van alle juridische middelen die we kunnen aanwenden. Bij een ultiem gebrek aan een politiek akkoord zullen we alle middelen inzetten om resultaten te bereiken.

Ik vind dat een federale overheid de plicht heeft om wetten te handhaven en er uitvoering aan te geven. Desnoods zullen wij, al dan niet gezamenlijk met de openbare omroep, procedures opstarten om de wettelijkheid af te dwingen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het naleven van de reclameregels

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over reclameboodschappen op de VRT bij de uitzending van het jongste wereldkampioenschap wielrennen

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken,

Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over product placement op de openbare omroep

De voorzitter: Sommige van deze vragen moeten eigenlijk als klacht worden voorgelegd aan het VCM wegens overtredingen van de regels. Ik heb ze hier echter na rijp beraad toch toegelaten. Ik hoop echter dat ook de commissieleden in de toekomst meer gebruik zullen maken van de toezichtsorganen op de media die speciaal voor deze klachtenbehandeling werden opgericht.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, enkele maanden geleden werden de verschillende grote televisiezenders door het VCM veroordeeld tot geldboetes wegens overdrenen of ongeoorloofd lange reclameboodschappen en wegens het overtreden van de reclameregels met betrekking tot reclame voor en na programma's voor kinderen.

Het VCM onderzocht toen, bij wijze van steekproef, de tv-programmering gedurende één dag. Het heeft meerdere inbreuken vastgesteld. De VRT maakte op Canvas reclame voor dvd's van Norah Jones en Jamie Cullum, de VTM overschreed de limiet van 10 seconden sponsorvermeldingen per programma en VT4 overschreed de limiet van 12 minuten reclame per uur. De VRT heeft als enige publiekelijk aangekondigd in beroep te gaan tegen de boete. Ik meen te weten dat daarover deze week een uitspraak is geweest. De vraag is of dit allemaal kan blijven duren. De openbare omroep oefent in deze zeker geen voorbeeldfunctie uit.

Tevens blijkt uit een onderzoek van Test-Aankoop van februari dat de drie commerciële zenders in Vlaanderen de zendtijd voor kinderen regelmatig onderbreken voor reclame. Ik breng dit probleem in het bijzonder onder de aandacht, want hier moeten we extra aandacht aan besteden. De VTM omzeilt de vijfminutenregeling door voor en na de spotjes muziekclips te tonen. VT4 nodigde met enkele spots de jonge kijkers uit om per sms aan wedstrijdjes deel te nemen. Zonder twijfel willen dergelijke spots de jongeren tot consumptie aanzetten. Of de aankoop gebeurt via een inbreng van hun ouders, laat ik in het midden.

Mijnheer de minister, bij de publicatie destijds reageerde u tevreden op de controle van de naleving van

de reclameregels door het VCM. Vroeger gebeurde die controle enkel als er een klacht werd ingediend. Het huidige onderzoek dat op eigen initiatief van het VCM werd gevoerd, past volledig in uw beleidslijn van betere, eenvoudige regels die ook moeten worden nageleefd en gehandhaafd. Uiteraard mag het niet bij die ene controleactie blijven. Ik stel voor dat terdege werk wordt gemaakt van gerichte controles.

Werden sinds de vorige vraag aanpassingen doorgevoerd voor de zenders die door het VCM werden beboet? Werden sindsdien controles uitgevoerd? Zo niet, zal de bevoegde controle instantie dan een nieuwe controle uitvoeren volgens een vastgelegde systematiek? Zal er ook specifieke controle gebeuren inzake tv-reclame bij kinderuitzendingen? Wat zal hierbij de rol zijn van de Vlaamse Regulator voor de Media?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we weten allemaal dat het niet de bedoeling is dat wij de VRT controleren op het naleven van reclameregels. Het VCM verrichtte – terecht – één keer een willekeurige screening en heeft een administratieve geldboete opgelegd.

Ik heb wat moeite met de reactie van de VRT, want die kan worden beschouwd als het niet aanvaarden van een controle van een officieel orgaan van de Vlaamse overheid. Ik vind dat de herbevestiging van de minachting tegenover zijn broodheer. Het VCM heeft nogmaals bevestigd dat de boete moet worden betaald op 17 juni 2005. Ik weet niet wat de stand van zaken nu is, en wat de VRT zal doen.

Het is duidelijk dat volgens het VCM, de VRT enkel gerechtigd is om televisiereclame te brengen in de vorm van zelfpromotie. Dat is de promotie van eigen producten. Het VCM blijft erbij dat een inbreuk op de omroepdecreten werd gepleegd. Een tijdje geleden verkondigde Tony Mary dat hij geen geld meer nodig heeft van de Vlaamse Regering, van de overheid. Hij stelde dat hij het geld wel uit de markt zou halen. Ik heb het gevoel dat de heren Mary en Van Hecke daar volop mee bezig zijn.

In de rechtspraak maakt het aanwijzen van herhalend foutief gedrag de zaken duidelijk. De VRT bezondigt zich echter nog dagelijks aan de overtreding die het VCM vaststelde. De afgelopen weken werd door de VRT bijvoorbeeld enorm veel promotie gevoerd

voor dvd's van Bob de Bouwer. Dat is een wereldwijd enorm gecommmercialiseerd product. Het gaat om potloden, pennen, brooddozen en geldopbrengende dvd's, want daar zit de grootste winstmarge. Als ik de spots zie op Canvas en op Eén, dan vraag ik me af hoe het kan dat de VRT de terechtwijzing van de VCM vrolijk naast zich neerlegt.

Er is onduidelijkheid over wat mag en wat niet mag bij reclame rond kinderprogramma's. Volgens de VAR, de 'reclameregie' van de openbare omroep, is het kinderkanaal Ketnet 'het sponsorvrije tv-net voor de jeugd met een eigentijdse en jonge styling en presentatie'. Op Ketnet hoort dus geen reclame noch sponsoring. Wat verder staan de aanbiedingen van de VAR voor potentiële adverteerders. Daar lees ik waaruit een sponsorship bestaat: 'Als exclusieve sponsor geniet u van een multimediale return op radio, tv en print, en vanzelfsprekend van samplingmogelijkheden of een creatieve actie tijdens een event'. Events vormen precies de grijze zone waarin het niet duidelijk is wat kan en wat niet kan. Voorbeelden van events op Ketnet zijn Ketnet Freeze, de intrede van Sinterklaas en Eurokids. Die events mogen volgens de VRT wel gesponsord worden. Dat gebeurt bijvoorbeeld door Frutella en Prince-koeken. De VAR biedt dus zelf sponsormogelijkheden aan op Ketnet, een kanaal voor kinderen dat normaal sponsorvrij is. U kunt dit allemaal nalezen op internet. Met alle respect, maar ik betreur deze gang van zaken ten zeerste.

Ik heb begrip voor de opmerking van de voorzitter. Het onderwerp van een aantal van deze vragen valt inderdaad niet letterlijk onder onze taken, maar onder die van het VCM.

De voorzitter: Mijnheer Verstrepen, ik durf zelfs verder te gaan: als u meent dat er sprake is van overtredingen, dan moet u klacht indienen.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik wil dat gerust doen, maar is het dan de bedoeling dat wij, parlementsleden, elke dag een klacht indienen?

Minister Geert Bourgeois: Is het misschien de bedoeling dat ik klacht indien?

De heer Jurgen Verstrepen: Het is misschien nuttig dat iedereen een klacht indient.

Minister Geert Bourgeois: De voorzitter heeft gelijk. Het VCM bestaat en heeft een rechtstreekse werking

waardoor iedereen een aangifte kan doen of een klacht kan indienen.

De heer Jurgen Verstrepen: Maar het is toch onze taak om misstanden aan de kaak te stellen en er iedereen attent op te maken? Een van mijn vragen luidt dan ook: kan het VCM niet meerdere controles uitvoeren zonder dat wij vaststellingen moeten doen? Tijdens ons bezoek aan de commerciële zender VMMA vielen heel wat commissieleden van hun stoel toen de beeldmontage van door de VRT gepleegde overtredingen werd getoond. Als we het omroepdecreet ter hand nemen, kunnen we inderdaad afleiden dat de controle niet tot onze taken behoort, maar we stellen wel vast dat de overtredingen gebeuren. Het VCM kan de overtredingen slechts één keer vaststellen. Het is dan toch een terechte vraag om de kwestie aan te klagen en om te stellen dat het VCM meer aandacht moet besteden aan de controles. Ik wil gerust klacht indienen.

De voorzitter: Mijnheer Verstrepen, ik verplicht u tot niets. Het staat u volkomen vrij om iets al dan niet te doen. Ik ben – gelukkig voor u – uw schoonmoeder niet. (*Gelach*)

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb deze vraag om uitleg ingediend omdat ik heb vastgesteld dat vooral de VRT een loopje neemt met de omroepdecreten. Tijdens het wereldkampioenschap wielrennen, een live-uitzending, werden drie overgangen gevuld met een commercial voor Tönissteiner spuitwater en vruchtenlimonade. Het betreft een ex-sponsor van mijn voormalig programma, en dus ken ik de gebruikte technieken. De VRT zal de live-uitzending wellicht als een evenement omschrijven. De commercial werd driemaal getoond: tijdens de kijkcijferpiek toen de winnaar bekend werd, bij de overgang naar Spanje en bij het bloemengooien vanaf het podium. De commercial werd, zonder enige aankondiging dat het om reclame ging – wat gangbaar is bij de commerciële zenders –, door de strot van de kijkers geramd. De auditieve commercial werd zomaar in een live-uitzending gegooid. Er werd zelfs geen pancarte of billboard getoond.

Ik vergelijk even met de commerciële zenders. Tijdens een voetbalmatch op VTM of op Kanaal Twee wordt tussen het eindresultaat en de eerste interviews overgegaan op de commercials van Jupiler. Dat lijkt me nogal logisch, want het betreft een commerciële zender. De VRT en Belgacom hebben nu de voetbalrechten. Ik vraag me proactief af wat we mogen

verwachten. Als een wielerkampioenschap wordt omkaderd als een evenement met sponsoring, en we krijgen de commercials gewoon door onze strot geramd, wat kunnen we dan verwachten bij de voetbalmatches? Als dezelfde techniek wordt gehanteerd, dan zullen we bij elke goal een spot van Jupiler te zien krijgen. 'De grootste Belg' is ook een evenement. Mogen we ons verwachten aan commercials van Mercedes en van De Standaard vlak voor de grootste Belg wordt bekendgemaakt?

De deuren staan wagenwijd open, vandaar mijn bekommernis. Als zoiets kan, kan alles. Ik vind dit over de rand. Ik zal mijn vraag om uitleg effectief omvormen tot een klacht bij het VCM.

Op zich interesseert het me niet wie de reclame maakt. Ik voer op dat vlak geen kruistocht tegen de VRT. Wat me interesseert, is eerlijke concurrentie. Al dikwijls werd er in deze commissie gevraagd waarom we nog geld geven aan de VRT als de zender de commerciële zender wenst uit te hangen. Voor mijn part mag de VRT reclame maken en zich gedragen als een commerciële omroep, maar dan moeten we de definitie van een openbare zender schrappen, de omroep verkopen en privatiseren, en de budgetten verdelen onder de productiehuisen en zenders in Vlaanderen die programma's leveren die volgens bepaalde criteria ten goede zouden komen van de Vlaamse Gemeenschap. We moeten deze discussie durven aangaan. Als de heren Mary en Van Hecke een commercieel station wensen uit te bouwen, dan moeten ze dat maar doen.

Ik vraag me soms af wat we hier allemaal zitten te doen als het om die materie gaat. De geldhonger van de staatszender is ongezien. Het gaat trouwens over de combinatie van geldhonger en commerciële hebzucht. Als we een vraag stellen over de kwestie, worden we telkens opnieuw geconfronteerd met de arrogantie en straffeloosheid van de VRT. De omroep laat duidelijk blijken dat hij doet wat hij wil en dat wij ons daar niet mee mogen moeien.

Het is ongezien dat dat ook gebeurt tegenover het VCM, een nochtans onafhankelijk orgaan. De VRT heeft als eerste, en bij mijn weten ook als enige, geprotesteerd tegen de geldboete voor een overtreding.

De heer Jos Stassen: Dat is het recht van de VRT. We leven immers in een rechtstaat.

De heer Jurgen Verstrepen: Het gaat om een vaststelling van een overtreding door het onafhankelijke

instituut VCM. U gaat toch ook niet in beroep tegen een boete bij het te hard rijden?

De heer Jos Stassen: De mogelijkheid om beroep aan te tekenen bestaat.

De heer Jurgen Verstrepen: Het is een strategie als een andere.

Mijnheer de minister, ik vind het vreemd dat we geen klare wijn durven schenken. Als we het probleem aanklaarten, worden we er altijd van beschuldigd de VRT kapot te willen maken en een kruistocht tegen de openbare omroep te willen voeren. We moeten ons heel goed bezinnen in die onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst. Ik pleit ervoor om er het woord decommercialisering heel duidelijk in op te nemen. Ik meen begrepen te hebben dat u dat ook wenst te doen.

Ik wil nadrukkelijk wijzen op het achterpoortje van de evenementen. Als evenementensponsoring niet duidelijk wordt omschreven, zullen elke week grote tv-shows en evenementen gesponsord worden en dus commerciële reclame verwerken in hun uitzending. Het hek is dan helemaal van de dam. Er zijn mensen geïnteresseerd in producten van de VRT, zoals Radio Donna. SBS heeft dat al laten weten. Laten we een deel privatiseren.

Ik vraag me af of we moeten wachten op een uitspraak van Europa die de VRT sommeert om bedragen terug te betalen. De klacht die momenteel bij Europa loopt, zal misschien niet de enige zijn. Er is enorm veel materiaal voorhanden bij concurrenten van de VRT die in een penibele situatie terechtkomen. De reclamemarkt zit in een dalende trend. Als dit zo doorgaat, dan vrees ik dat een aantal commerciële zenders wel eens in buitenlandse handen kan vallen omdat er geen winstmarges meer zijn. De VRT heeft dan misschien vrij spel. Als Europa de VRT echter veroordeelt en de omroep centen moet terugbetalen, dan denk ik dat de heer Mary heel snel en wat nederiger aan deze deur zal komen kloppen. Waar zal hij het geld anders vandaan halen?

Bent u op de hoogte van de herhaaldelijke inbreuken op omroepdecreten door de VRT? Welke sancties kunt u overwegen? Is het herhaaldelijk onderbreken van live-sportuitzendingen door korte reclamespots sponsoring of zelfs sluikreclame? Dan wil ik het nog hebben over het sponsoren van evenementen op Ketnet. Daar zijn bewijzen genoeg van. Ik wil gerust aan het VCM een cd-rom overhandigen met een aantal montages. Vindt u dat dit kan?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Caron, het bezoek van de commissie voor Media aan de Vlaamse Mediamaatschappij heeft me geïnspireerd om deze vraag in te dienen. We hebben een aantal voorbeelden gezien van product placement bij de openbare omroep, bijvoorbeeld in 'Vriend of Vijand' met Palm en in 'Thuis'. Binnenkort gaan we op bezoek bij de VRT. Het zou me niet verwonderen dat we er een filmpje te zien krijgen over overtredingen bij de andere kant.

Ik heb de commentaar van de heer Stassen gelezen en, mijnheer de minister, ik hoor u een beetje hetzelfde zeggen. Het klopt dat dit de taak is van het VCM en dat parlementsleden daarover misschien geen vragen moeten stellen. Ik ben het daarmee gedeeltelijk eens. We zien echter dat de wetgeving dagelijks wordt overtreden. De VCM heeft onlangs voor de eerste keer opgetreden en boetes uitgevaardigd. De openbare omroep overweegt om daartegen beroep aan te tekenen, wat haar goed recht is. Omdat het decreet systematisch wordt overtreden en het VCM als gevolg van een gebrek aan mankracht niet kan of wil optreden, is het de taak van een parlements lid om daar vragen over te stellen en te debatteren.

Ik heb me eergisteren opnieuw ongelooflijk gestoord aan de reclamespot voor het aankondigen van de Champions League. Dit gebeurt met bewegende beelden. Ik ga als burger klacht indienen bij het VCM om dit te laten onderzoeken. Ik ben het beu om steeds reclamespots te moeten bekijken op de VRT.

Ik heb zelf een tijdsopname gedaan van de commerciële blokken na 21.00 uur op zowel de VRT als Kanaal 2. Het resultaat was dat er op de openbare omroep meer tijd werd besteed aan reclame dan op de commerciële zender. In de wetgeving staat dat de VRT mag sponsoren, maar zonder bewegende beelden. Het gaat echter meestal om verkapte reclameblokken. Ik wil veel onder de mat vegen, maar dit vraagt een grondig debat. Ik doe niet aan 'VRT-bashen', maar als we onszelf ernstig nemen, dan moeten we reageren. Ofwel worden de decreten toegepast, ofwel zijn ze niet toepasbaar en moeten we daar lessen uit trekken.

Mijnheer Verstrepen, u hebt een actie opgezet om mensen met een cadeaubon ertoe te bewegen om klacht in te dienen. Dit is in strijd met onze deon-

tologische code. Artikel 6 van deze code laat dit niet toe, maar dit terzijde.

Ik wil even dieper ingaan op het probleem van product placement. Het vroegere Interbrew zou de VRT in 1997 370.000 euro hebben betaald voor product placement van het merk 'Jupiler' in de comedyserie FC De Kampioenen. Hoe meer Xavier dagschotels in beeld bracht, hoe meer het bij wijze van spreken opricht. Product placement is verboden, maar het werd wel oogluikend toegestaan om de productiekosten te drukken.

Het mediadecreet bepaalt dat reclame en telewinklen duidelijk herkenbaar en onderscheiden moeten zijn van programma's. Advertenties moeten netjes worden gegroepeerd in reclameblokken. Alle reclame in programma's wordt beschouwd als sluikreclame. Uitzonderingen zijn er voor reclame die behoort tot de gewone leefomgeving of het gewone straatbeeld en die zonder opzet en nadruk in een programma worden getoond. Denk maar aan de reclameborden langs voetbalvelden.

Sinds de mediacommissie tijdens een recent werkbezoek de beeldmontage op de Vlaamse Mediamaatschappij heeft gezien, heb ik al een paar keren naar 'Thuis' gekeken. Daar wordt bier, melk en fruitsap mooi in beeld gebracht. Dat strookt niet met het dagelijkse leven. Niet bij alle gezinnen staat hetzelfde merk bier op tafel, maar in die serie wel. Ik heb daar een probleem mee.

Mijnheer Stassen, ik heb enige ervaring met sport-sponsoring. Er wordt duidelijk omschreven wat een sponsor terugkrijgt voor een bepaald bedrag. Ik kan me niet inbeelden dat product placement op televisie niet contractueel is vastgelegd. Als dat niet het geval zou zijn, dan zijn de sponsors grote dommeriken. Als dergelijke contracten toch worden afgesloten, dan is dat een flagrante inbreuk op de mediawetgeving. Ik vind het de taak van een parlements lid om daar vragen over te stellen, eventueel ook in de raad van de bestuur van de VRT. Onze bestuurders zien de overtredingen ook, maar kunnen er waarschijnlijk geen vragen over stellen. Ik vind dit een groot probleem en dit geldt ook voor commerciële omroepen, laat daar geen misverstand over bestaan. Ik pleit opnieuw voor transparantie.

Ik zie een aantal mogelijke oplossingen. Ofwel passen we de wetgeving toe in strikte zin en moet de mediaregulator sterker worden uitgebouwd, ofwel

passen we de wetgeving aan omdat ze achterhaald is. Ik wil daar eventueel over praten, maar het mag de grenzen niet opnieuw verleggen. We moeten daar in alle rust over kunnen praten. Product placement kan, maar strikt gecontroleerd en geprofileerd. Zoals het nu loopt, kan het niet langer. Tegen deze mediachaos moeten we optreden. Hetzelfde geldt voor de problematiek van sponsoring met bewegende beelden. De VRT gebruikt dit als verkapte reclamespots. Het voorbeeld van de Champions League spreekt voor zich.

Mijnheer de voorzitter, klopt het dat product placement van Jupiler in FC De Kampioenen 370.000 euro heeft opgebracht? Wie controleert of er bij dergelijke vormen van sponsoring geen elementen aanwezig zijn die in strijd zijn met de huidige media-decreten? In welke mate is dit conform de wetgeving? Acht u het noodzakelijk om in te grijpen? Zo ja, op welke manier?

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, iedereen stelt de vragen die hij denkt te moeten stellen. Ik heb daar geen bezwaar tegen omdat het aanleiding geeft tot boeiende discussies.

Mijn enige bedenking is dat sommigen nogal gemakkelijk trappen in de verkapte uitnodiging die we hebben gekregen van de Vlaamse Mediamaatschappij. De VMMA had duidelijk de bedoeling dat er in het Vlaams Parlement iets zou gebeuren. Het doet me een beetje denken aan vroegere schooluitstappen waarover we twee dagen later een opstel moesten schrijven. Maar nogmaals, iedereen doet wat hij denkt te moeten doen.

De Vlaamse Media Maatschappij heeft dit in beeld gebracht. Ik heb tijdens de live-uitzendingen alleen Tom Boonen zien winnen, en heb dan meteen mijn televisietoestel uitgezet. Ik heb het bewuste fragment dus niet gezien. Ook in de ronde ervoor heb ik het bewuste fragment niet gezien, omdat ik in slaap was gevallen door de slechte wedstrijd. Ik heb de twee mooiste rondes gezien. Maar het is goed dat de overtredingen werden geregistreerd. Over een aantal andere zaken van het programma, bijvoorbeeld toen Palm werd getoond, had ik zelfs nog nooit gehoord. Ik vraag me echter af waarom de Vlaamse Media-maatschappij zelf geen klacht heeft ingediend tegen de VRT? Dat is mijn grote vraag.

De heer Carl Decaluwe: Als ik u door het rode licht zie rijden, dan dien ik ook geen klacht in.

De heer Jos Stassen: U zult echter niet op de tribune gaan verklaren dat u daar nadeel van hebt ondervonden. De VMMA heeft dat wel gedaan, maar heeft geen klacht ingediend, hoewel ze wel een andere klacht heeft ingediend bij de Europese instanties. Ik vind dat vreemd.

De heer Jurgen Verstrepen: Eerst roept u op tot een pax media, en dan wilt u dat ze een klacht indienen.

De heer Jos Stassen: Regels moeten worden toegepast, en als ze worden overtreden, dan moet dit worden bestraft. Het is aan ons te beoordelen of de wetgeving moet worden aangepast. We hebben, via de gecoördineerde wetgeving, een systeem uitgedacht met het VCM. Die mensen moeten hun werk doen en controleren of de regels worden nageleefd. Als ze vaststellen dat er overtredingen zijn, dan moeten ze het nodige doen. Ik ben geen jurist of lid van het VCM. Het is niet aan mij om te zeggen wie er in overtreding is. Als ik dit alles hoor, denk ik dat er overtredingen zijn geweest. Het is echter niet aan mij om hierover te oordelen. Daar zijn die mensen voor. Ze moeten maar optreden. Wetten moeten worden nageleefd, dus is het een goede zaak dat het VCM hiertegen optreedt en doet wat er moet gebeuren. Als VRT in overtreding is, moet de zender worden bestraft. Hetzelfde geldt voor VTM of anderen. Zo werkt het systeem nu eenmaal. Ik hoop dat dit zoveel mogelijk zal gebeuren. Ik hoop dat het VCM als regulator dat nog meer zal doen, zodat dergelijke discussies hier niet meer moeten worden gevoerd.

De wet moet worden toegepast, maar de vraag rijst vervolgens of de huidige wetgeving nog aangepast is. Ik weet niet veel over product placement, maar ik meen dat wat is gebeurd, in alle programma's gebeurt. Witse rijdt misschien in een Lexus, maar hij kan niet elke dag in een andere wagen rijden. Dat lijkt me normaal in dat soort programma's. De wet moet echter worden toegepast, en de toekomstige regulator moet zoveel mogelijk middelen krijgen om dergelijke discussies te doen ophouden. Hoe meer handhaving, hoe beter.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik wil een aanvulling geven op het betoog van de heer Decaluwe. We hebben een regelgevend kader. Dat moet worden gerespecteerd. Er kan worden gediscussieerd over evoluties in het medialandschap, en dat kan nopen tot een aanpassing van de wetgeving. Daarvoor zijn we hier. Maar de regels moeten worden gerespecteerd. Ik ben dus geen voorstander van een gedoogbeleid of een

media-amnestie. We weten allemaal dat de klassieke reclameboodschap op zijn retour is. Binnen de reclamewereld zelf wordt ze teruggedrongen ten voordele van andere vormen, zoals product placement, de meest moderne vorm van reclame. Dat is een realiteit, maar de regels moeten worden gehandhaafd.

Als er morgen een Vlaamse regulator voor de media komt, dan moet die voldoende bemand zijn om de regelgeving afdwingend te kunnen controleren. Dat is een absolute noodzaak. Ik wil hier geen partij kiezen. Alle zenders moeten gelijk zijn voor de wet. De VRT is echter de openbare omroep van Vlaanderen. De zender moet zeker het voorbeeld geven. We moeten echter ook goed weten wat we ermee doen op financieel vlak. Ofwel is er een hele zuivere situatie, waarbij reclame en sponsoring principieel worden uitgesloten. Dan moeten we ervoor zorgen dat die opdracht duidelijk is en voldoende wordt gefinancierd. Dan moeten we kijken naar de Europese gemiddelden om te weten of we dat doen. Ofwel laten we toe dat de zender zich ook op het commerciële terrein begeeft.

Het is duidelijk dat men zich op de grens van het geoorloofde bevindt. De achterliggende fundamentele discussie betreft echter de financieringswijze en de vraag waarvoor we gaan financieren. Dat moet de komende maanden heel duidelijk worden gemaakt.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik treed de heer Caron volledig bij. Nogmaals: we zijn voor een sterke openbare omroep. Gemengde financiering is geen enkel probleem. De beheersovereenkomst voorziet in een systeem waarbij men een bonus krijgt als men aan bepaalde performantiemaatstaven voldoet. Ook dat is geen probleem. We zouden misschien kunnen zeggen aan de VRT dat, indien de zender één of twee veroordelingen oploopt bij het VCM, de huidige bonus van 4 percent automatisch wegvalt. Dan zal men wel meermaals nadenken voor men een dergelijke stunt uithaalt. Dit moet mee in rekening worden gebracht in de discussie over de financiering en de beheersovereenkomst. Het lijkt me de moeite om hierover na te denken.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik kan het eens zijn met de meeste leden. We weten allemaal al een hele tijd dat er fundamenteel iets fout zit. We voelen ons een beetje machteloos in deze zaak en moeten inder-

daad eens beginnen met het strikt doen naleven van de wetgeving. Daar zijn we jaren te tolerant en te slordig in geweest.

Ook rijst de vraag of onze wetgeving nog genoeg actueel en vooral accuraat is. De jongste tijd gaat het immers allemaal heel snel. Dan gaat het niet alleen over product placement. Terzake komen er Europese maatregelen. Die zullen de zenders dan toch wel naleven, hoop ik. Er zijn nu ook zo veel commerciële spin-offs mogelijk dat het bijna onoverzichtelijk wordt. Als ik me niet vergis stond in het financieel plan van de VRT dat evenementen de zender 2,6 miljoen euro kosten. Dan denk ik: als dat niets opbrengt en zoveel kost, stop dan met die evenementen. Iedereen weet echter dat ze ontzettend veel opbrengen. Dat stond natuurlijk niet vermeld. Zoiets frustriert me sterk en al heel lang.

Men vraagt ons wat we tegen de openbare omroep hebben. Helemaal niets. Ik heb zelfs niets tegen de mensen die daar achter zitten. Zij zijn geweldige commerciële managers. Maar gaat het hier over een toelaatbare opdracht? Is dit geen factor die het hele landschap verstoort? De volgende weken moeten we daarover een ernstige en eerlijke discussie kunnen voeren.

De voorzitter: De heer Verstrepen is het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: De essentie is inderdaad het naleven van de decreten. Anders kan men zich afvragen waarom er decreten worden gemaakt.

Ik vind het wat vreemd dat men bang is de openbare omroep te decommercialiseren omdat er dan iemand die rekening zal moeten betalen. Ik heb daarbij wel bedenkingen. We weten hoeveel mensen bij de openbare omroep werken. Tot nu toe hebben we er geen zicht op of de VRT bedrijfsefficiënt wordt geleid met de budgetten die er vandaag zijn.

Het is niet zeker dat, als de commerciële opbrengsten van de openbare omroep worden weggenomen, die omroep zijn taak dan niet meer zou kunnen vervullen. Ik heb nog geen enkel sluitend argument gehoord of een studie of audit gezien wat dat betreft. Alleen zegt de leiding van de Reyerslaan dat ze meer geld nodig heeft. Eerst vroeg ze geld voor de digitale revolutie, maar daarna niet meer. Er blijkt dus dat de VRT eerst heeft geprobeerd geld te halen bij grootvader. Toen dat niet bleek te lukken, was het plots niet meer nodig. Met alle producten die de VRT maakt,

komt de zender misschien wel rond met de subsidies die hij krijgt van de Vlaamse overheid. Niemand kan bewijzen dat dit niet mogelijk is.

We zouden de discussie over decommercialisering op een concrete boekhoudkundige basis moeten kunnen voeren. We zouden moeten nagaan of de VRT niet op een andere wijze kan worden bestuurd. We moeten daar niet bang voor zijn, er zijn genoeg voorbeelden in het buitenland. Bij praatprogramma's op commerciële zenders als SBS6 in Nederland, waar ook toezicht bestaat op de reclamewetgeving, slaagt men erin om de logo's die de praatgasten op hun t-shirts dragen en die wellicht de logo's zijn van de sponsor van die bekende Nederlander, te verbergen. Jean-Marie Pfaff zou daar helemaal troebel in beeld komen. Dat gebeurt daar voortdurend, het kan dus wel. Het lijkt me niet zo moeilijk. Als het VCM ter zake meer zou optreden, dan zouden ze het allemaal wel snel leren.

Wie zegt dat de VRT dat reclamegeld nodig heeft? Ik heb daar geen sluitend antwoord op. Met het oog op de komende hoorzitting en begrotingsbesprekingen zou ik meer details willen vernemen. Misschien moet de overheid eens een extra audit laten verrichten om na te gaan of dat geld wel bedrijfsefficiënt wordt besteed.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, deze problematiek hebben we al een paar malen besproken. Ze komt straks ook aan bod bij de bespreking van mijn nota, waarin ik, met goedkeuring van de regering, een aantal krijtlijnen heb getrokken. Ik weet dat deze discussie nog niet afgelopen is. We moeten nagaan wat er desgevallend nog moet en kan worden verfijnd. Dat is de taak van het parlement als decreetgever en mijn taak als minister.

Natuurlijk zal ik ingaan op de concrete gevallen, maar net zoals de heer Decaluwe vind ik dat we deze gevallen moeten aangrijpen om een bredere discussie te voeren. De taak van het beoordelen van die gevallen is door de decreetgever toebedeeld aan een onafhankelijk orgaan, namelijk het VCM. Ik ben geen procureur of een initiator terzake. Evenmin wil ik telkens brievenbus spelen, die het VCM er steeds op wijst dat er klachten en opmerkingen zijn. Dat zou immers een schijn van partijdigheid en druk wekken. Dat lijkt me helemaal niet de bedoeling van de decreetgever, die een onafhankelijk VCM heeft

gewild. Het VCM doet dat ook in alle onafhankelijkheid en transparantie: alle beslissingen van dit orgaan zijn online raadpleegbaar. Als zou blijken, aan de hand van de rechtspraak, dat we bepaalde zaken moeten wijzigen omdat ze niet sporen met een meerderheidsstandpunt in het Vlaams Parlement, dan kunnen we dit doen. Het is echter niet mijn taak om te bepalen waar het VCM de zaak verkeerd heeft beoordeeld. Dat hebben we ook zo gewild. Ik wil daar ook niets aan veranderen, want anders is er sprake van complete rechtsonzekerheid en nemen we de autoriteit van het VCM weg.

Ik ben het ook eens met wat de voorzitter zei: de VMMA mag zelf klacht indienen. Deze maatschappij heeft de moeite gedaan om een hele reeks programma's waarvan ze meent dat de VRT erin een overtreding heeft begaan, te verzamelen op een cd-rom. De VMMA heeft eerder reeds een klacht ingediend bij de Europese Commissie. Het staat de VMMA vrij om ook bij het VCM klacht neer te leggen. Indien er niemand een klacht indient, dan weet het VCM het niet, tenzij het door onze controles, met de weinige middelen die er momenteel zijn, op de hoogte wordt gebracht.

Ik vind dat de minister niet als brievenbus moet fungeren. De cd-rom met vermeende overtredingen van de VRT die door de VMMA werden geregistreerd, heb ik wel bezorgd aan de VRT. De VRT moet daar kennis van nemen, maar ik heb er nog geen reactie op gekregen. Ik ben van mening dat de VRT een voorbeeldfunctie moet vervullen. Ik kan niet oordelen of hier al dan niet overtredingen zijn begaan. Er is een decretale wetgeving waaraan de VRT zich net als elke andere VOI moet houden. De VRT die zijn middelen van de overheid krijgt en een publieke omroepaak vervult, moet de decreten en de overeenkomsten naleven.

Naar aanleiding van een onderzoek van het VCM over de naleving van de reclamereglementering werden de VRT, de VTM en VT4 door het VCM beboet na vaststelling van een aantal specifieke overtredingen. Dit gebeurde bij beslissing van 17 juni 2005. Enkel de VRT maakte gebruik van de procedurele mogelijkheid tot het indienen van een bezwaarschrift tegen de betrokken beslissing, maar dit bezwaar werd verworpen bij beslissing van 16 september 2005. Het VCM heeft geantwoord op de bezwaren van de VRT, en daarmee is de zaak beslist. De VRT kan wel nog naar de Raad van State stappen, maar dan gaat het niet meer over een inhoudelijke beoordeling. Daar is

wat heisa over geweest die naar mijn oordeel beter had kunnen worden vermeden.

De VRT vervult inderdaad een voorbeeldfunctie inzake de naleving van de reclamereglementering, maar we kunnen de zender niet het recht ontzeggen gebruik te maken van de procedureel vastgelegde beroepsmogelijkheden. De VRT is onafhankelijk en mag dus al die mogelijkheden uitputten.

Het kaderbesluit dat het VCM heeft genomen inzake de controles kan worden geraadpleegd op de website van het VCM. Ik heb reeds op een vorige vraag geantwoord dat het VCM performant bezig is met de beperkte mogelijkheden, middelen en mensen die op dit moment voorhanden zijn.

In het kaderbesluit van het VCM staat wat er wordt verwacht en wat er moet gebeuren inzake monitoring. Ik geef een overzicht: mijn administratie wordt verzocht, onverminderd specifieke onderzoeksopdrachten, op bepaalde tijdstippen en op basis van steekproeven gerichte controles uit te voeren inzake de naleving van de regels over reclame, telewinkelen, telesponsoring en boodschappen van algemeen nut op radio en televisie, deze controles per soort omroepen zoveel mogelijk simultaan uit te voeren waarbij een bepaald schema als leidraad kan worden gehanteerd, minstens eenmaal per jaar een gerichte controle uit te voeren inzake de naleving van de 5-minutenregeling, vastgestelde overtredingen zo snel mogelijk aan het VCM voor te leggen en in het begin van het jaar aan het VCM een algemeen overzicht te geven van alle controles die in de loop van het voorgaande jaar werden verricht zodat die in het jaarverslag kunnen worden opgenomen. Dit is een publiek document dat kan worden geraadpleegd.

Het VCM heeft het kaderbesluit van 22 april 2005 dus uitgevaardigd om regelmatig en gericht een monitoring van de televisie- en radio-uitzendingen van de Vlaamse omroepen uit te voeren. Het zwaartepunt ligt op de monitoring van televisie-uitzendingen, in het bijzonder van de meest bekeken omroepen. Het onderzoek naar uitzendingen van de VRT, de VTM en VT4 van enkele maanden geleden was geen eenmalig initiatief. Het VCM heeft de aanzet die een aantal mensen onder u wenst te geven, dus niet afgewacht.

Naar aanleiding van het onderzoek van de programma's van de VRT, de VTM en VT4 heb ik inderdaad mijn tevredenheid geuit over dit initiatief van het VCM en de gehanteerde aanpak. Regels zijn er om te

worden gehandhaafd, zo niet leidt dit tot maatschappelijke onvrede.

Intussen werd eind mei 2005 eenzelfde monitoring uitgevoerd van de uitzendingen van alle overige Vlaamse televisieomroepen, met in totaal zeventien operatieve omroepprogramma's waarvoor nu procedures blijken te lopen. Daarnaast werd ook een monitoring uitgevoerd van de radiouitzendingen op 21 september 2005 van de VRT met vijf omroepprogramma's, en van beide particuliere landelijke radio's, Q-Music en 4FM. In deze aangelegenheden moeten de beslissingen van het VCM, dat uiteraard zijn eigen procedures respecteert, nog worden afgewacht. Daarnaast is momenteel ook een monitoring bezig van de uitzendingen van alle erkende regionale televisieomroepen.

Ook na de omvorming van het VCM in de Vlaamse Regulator voor de Media, blijft de regulator de rol uitoefenen van toezichthouder op de naleving van de mediaregelgeving, inbegrepen de reclamereglementering. Ik hoop dat de regulator de weg die het VCM inzake de systematische monitoring van de Vlaamse omroepen heeft ingeslagen, onverkort voortzet.

Wat de VRT-uitzending van 25 september 2005 van het wereldkampioenschap wielrennen te Madrid betreft, stelt de openbare omroep – en ik citeer: 'tijdens de betrokken uitzending zes geanimeerde sponsorvermeldingen met een duur van 5 seconden te hebben vertoond, namelijk eenmaal bij het begin van de omkadering van de wedstrijd, eenmaal bij het begin van de wedstrijd zelf, een volgende maal na de aankomst van de renners en voor het begin van het tweede omkaderende gedeelte, vervolgens na het tweede omkaderende gedeelte en voor de cérémonie protocolaire, nogmaals na de cérémonie protocolaire en voor het begin van het derde omkaderende gedeelte en een zesde maal aan het einde van de uitzending.'

De openbare omroep beroept zich voor de uitzending van de sponsorvermeldingen aan het begin en het einde van het programma en van de vier ingelaste sponsorvermeldingen op de toepassing van artikel 106, paragraaf 1 en 3 van de gecoördineerde media-decreten van 4 maart 2005. Artikel 106, paragraaf 3 bepaalt: 'Bij sportwedstrijden en bij op soortgelijke wijze gestructureerde evenementen en opvoeringen met pauzes mag de sponsorvermelding, bedoeld in paragraaf 1, tweede lid, tussen de zelfstandige onderdelen of tijdens de pauzes geanimeerd zijn.'

De heer Decaluwe heeft gezegd dat het onze taak is na te gaan of de decreetgeving al dan niet verandering of bijsturing vergt. Het VCM zal dan onafhankelijk controleren. Ik ben ook verbaasd dat er in artikel 106 een onderscheid wordt gemaakt tussen de programmaonderdelen wanneer het gaat over sport en andere programma's. Er mag altijd animatie zijn bij elke sponsoring, behalve bij sponsorvermeldingen bij het begin of het einde van een algemeen programmaonderdeel. Bij sport mag dit wel.

Ik zoek een beetje tevergeefs naar de ratio legis. De ene keer mag het dus wel, de andere keer niet. De vraag is natuurlijk ook wat precies kan worden verstaan onder evenementen, programmaonderdelen, enzovoort. We moeten nagaan of er nood is aan een betere omschrijving en aan meer rechtszekerheid. De decreetgever heeft inzake animatie een duidelijk onderscheid gewild. Dat is de regel die de VRT mag toepassen. Daarover kan geen discussie bestaan. Wel is het onze taak om na te gaan of sommige regelgevingen niet moeten worden verijnd of aangepast.

Of de uitzendingen van de sponsorvermeldingen in kwestie een inbreuk betekenen op de goede toepassing van de mediadecreten, is een vraag die moet worden beantwoord door het VCM. Ik ben niet op de hoogte van enig onderzoek van het VCM, of van enige klacht of ambtshalve procedure inzake het betrokken programma. Bemoeiingen van mijn kant bij de uitoefening van het toezicht op de naleving van de reclameregelgeving lijken mij niet aangewezen en niet verenigbaar met de autonomie van het VCM in deze aangelegenheden.

Wat de vergoedingen betreft die door Inbev, het vroegere Interbrew, aan de VRT zouden zijn betaald, heeft het VCM in juni van dit jaar in het kader van een onderzoek en op eigen initiatief reeds specifieke vragen gesteld aan de VRT. De VRT deelde het VCM mee dat de beweringen in het blad Trends waarin gewag wordt gemaakt van de vergoeding door Inbev ten bedrage van 370.000 euro voor het tonen van hun producten in de comedyreeks FC De Kampioenen bij wijze van productplacement niet stroken met de realiteit.

Volgens de VRT zou het bedrag van 370.000 euro betrekking hebben op de vergoeding die Inbev als alliantiepartner van zowel Eén als Canvas aan de VRT betaalt als sponsorvergoeding voor de duur van een alliantiepartnerschapovereenkomst van 28 maanden. In ruil voor hun sponsoring verkrijgen de alli-

antiepartners een sponsorbillboard aan het begin en einde van de door hun geselecteerde programma's.

Het programma FC De Kampioenen behoort evenwel niet tot het door Inbev geselecteerde programma-pakket. Blijkbaar sponsort de Nationale Loterij het programma in kwestie en krijgt hiervoor de uitzending van een billboard voor en na het programma.

Nog volgens de VRT is er een afspraak tussen de VRT en Inbev waarbij 'Inbev een aantal bierproducten ter beschikking stelt en ook instaat voor het onderhoud van de tapinstallatie, die als rekwisieten moeten worden beschouwd aangezien het programma zich grotendeels afspeelt in het café van FC De Kampioenen. De afspraak blijft daarbij beperkt tot de levering van de vermelde goederen en diensten en er zou van enige bijkomende financiële vergoeding met oog op vermelding of vertoning tijdens de reeks geen sprake zijn.'

Het VCM bevestigt mij dat na de kennisneming van de aan VRT gevraagde toelichting geen verdere onderzoeken of procedures werden ondernomen. Het blijft evenwel de loutere bevoegdheid van het VCM te oordelen in welke gevallen het tot een procedure of tot een mogelijke beteugeling komt. Dit is ook in het verleden en ook onlangs nog gebleken bij de beslissingen van 17 juni 2005 naar aanleiding van de monitoring van uitzendingen van VRT, VTM en VT4.

Als minister van Media moet ik niet zelf ingrijpen. Ik signaleer wel dat de Europese Commissie op dit ogenblik een herziening overweegt van onder meer de bepalingen van de richtlijn Televisie zonder Grenzen voor wat reclame, sponsoring en telewinkelen betreft. Daarbij zal eveneens worden onderzocht in welke mate productplacement specifiek moet worden gereguleerd. De Europese Commissie heeft aangekondigd een eerste ontwerp van richtlijn te lanceren tegen eind dit jaar. Van zodra de herziening van de richtlijn een feit is, zullen de doorgevoerde wijzigingen moeten worden omgezet in Vlaamse regelgeving, desgevallend aangevuld met specifieke accenten van de Vlaamse overheid.

Ik beweer niet dat de heer Verstrepen heeft gezegd dat de VRT overgefinancierd is. Hij heeft wel gezegd dat de VRT heel veel personeel in dienst heeft. U weet dat er al een vergelijkend onderzoek werd gevoerd naar de financiering van publieke omroepen in Europa. Daaruit blijkt dat de VRT niet tot de best

gefinancierde omroepen behoort. Integendeel, enkel voor de RTBf, de Portugese en de Ierse zenders is er minder financiering. In Nederland is er veel meer financiering, maar natuurlijk is het systeem daar anders. In de Scandinavische landen en Oostenrijk is er ook veel meer financiering. Ik doe hierover geen uitspraken. De Europese Commissie voert trouwens momenteel een onderzoek naar overfinanciering. Laten we daarvan het resultaat afwachten. Met de middelen die er nu zijn en in het licht van de publieke opdracht van de VRT, herhaal ik nog eens dat de VRT een heel performante publieke omroep is. De VRT investeert ook veel in fictie en in programma's. Die kosten veel geld. Bovendien genereren ze afgeleide tewerkstelling, bijvoorbeeld op het vlak van productie. Dat is een niet onbelangrijke factor van de tewerkstelling in deze specifieke dienstensector.

Ik herhaal evenzeer dat het niet de taak is van de VRT om de grenzen van de wettelijkheid op te zoeken of zelfs te overschrijden. De VRT heeft een voorbeeldfunctie. Als het parlement regels vastlegt, moet de VRT binnen de lijnen kleuren. Er kan eens iets fout gaan, maar het moet altijd de bedoeling zijn om binnen de lijnen te blijven.

We kunnen conclusies trekken. Het is onze taak na te gaan of de regelgeving moet worden aangepast of verfijnd. Ik verwijs naar de nota die op komst is over het commerciële aspect van de VRT in de toekomst. We moeten erover nadenken of er eventueel verfijningen of bijstellingen moeten gebeuren. Denken we maar aan de definitie van een evenement, aan artikel 106 met de diverse paragrafen, aan het onderscheid tussen programma's met en zonder animatie, aan de vraag of de regeling aanleiding geeft tot artificiële onderbrekingen en aan de programmaonderdelen. Op het ogenblik is er een wettelijk kader en dat moet het richtsnoer zijn voor iedereen.

Het is mijn taak ervoor te zorgen dat de regelgeving die u goedkeurt, wordt gehandhaafd. Als u dat goedkeurt, komt er een regulator met meer middelen en mensen. We moeten nu manueel programma's opnemen, onderzoeken, timen en zo meer. We hebben nood aan audiometrie. Als de VRM mensen en middelen krijgt, zal hij de taak die nu door het VCM wordt uitgevoerd, meer nauwgezet kunnen doen. We betuttelen niet. Het is niet mijn bedoeling allerlei rigide regeltjes op te leggen. Ik wil goede regels die kunnen worden nageleefd. Ik verwacht wel dat iedereen de regels naleeft, ook de commerciële omroepen en de radio's.

Het VCM – en in de toekomst ook de VRM – moet in alle onafhankelijkheid zijn taak kunnen blijven uitvoeren. De VRT moet een voorbeeldfunctie vervullen in deze aangelegenheid.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw heel erg duidelijke en uitgebreide antwoord. Ik ben blij dat het VCM de monitoring doet van een aantal programma's op heel diverse radio- en televisiezenders. Ik wacht samen met u de resultaten af.

Ik deel in elk geval ook uw bekommernis over de autonome opstelling van het VCM en van de toekomstige regulator.

Ik ben blij met de duidelijke herbevestiging dat we in Vlaanderen over een performante omroep beschikken. Helaas moeten we vaststellen dat de omroep tot de slechts gefinancierde van Europa behoort.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het wordt heel grappig als ook een valpartij waardoor een koers even stopt, als een pauze in een evenement kan worden beschouwd. Er kan in alle richtingen een loopje worden genomen met de regels.

U had het over het groot aantal personeelsleden en de over- of onderfinanciering van de openbare omroep. Ik wik mijn woorden: op een deel van de financiering van een aantal programma's hebben wij geen zicht. Ik heb hierover al eens een vraag gesteld aan de openbare omroep, maar ik heb geen antwoord gekregen. Er zijn exclusieve productiehuisen die quasi blanco cheques krijgen om goede producties te maken. Er is echter geen zicht op de commerciële deals in de productiefaciliteiten, in de productiekostprijs, in de locaties, in de aankleding en dergelijke. Ik kan zo een hele lijst geven van details. Die deals zijn niet opgenomen in de boekhouding van de openbare omroep. Ze horen er ook niet in, maar het gevolg is dat we geen zicht hebben op de zaak. Een product wordt aangekocht door de openbare omroep en uitbesteed. Dat gebeurt aan de hand van sluitende budgetten. De achterliggende deals kennen we niet. Ik pleit er natuurlijk niet voor dat de overheid eist de boekhouding van alle productiehuisen in detail te bekijken, maar we mogen niet uit het oog verliezen dat er een aantal 'hofleveranciers' zijn die afhangen

van de openbare omroep. Op die grijze zone hebben wij geen zicht.

Ik wil nog even de aandacht vestigen op de kinderevenementen. De openbare omroep kan die laten sponsoren en kan door een lacune in de wetgeving reclamespots uitzenden. Als sinterklaas binnenkort op zijn troon gaat zitten of van de boot stapt, zal de openbare omroep dat als een pauze kunnen beschouwen en een spot van bijvoorbeeld Frutella of Choco Prince tonen. Zoiets mag de VTM zelfs niet doen. Misschien bent u gebonden aan de wetgeving en kunt u terzake niets doen, maar het kan toch niet dat kinderen die spots te zien krijgen op de openbare omroep, terwijl ze elke ochtend in hun klasje te horen krijgen dat ze geen snoep mogen meebrengen naar de school. Ik heb hier een waanzinnig probleem mee.

In uw antwoord hebt u niet gezegd hoe u tegenover de sponsoring bij kinderevenementen op de openbare omroep staat. Er wordt immers reclame getoond aan een jonge, heel beïnvloedbare doelgroep. We discussiëren hier wel over het belang van de vijfminutenregeling, maar de VRT kan alle regels aan zijn laars lappen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb toch goed begrepen dat er een evaluatie van de decreetgeving op komst is? Die evaluatie werd trouwens ook aangekondigd in het regeerakkoord.

We moeten de sponsoring op de openbare omroep beperken tot evenementen. Dat is de kapstok. Die moet worden gebruikt om alle andere aspecten te verfijnen. De interpretatie van een evenement door de VRT tijdens het wereldkampioenschap wielrennen kan niet door de beugel. Het overschakelen van de ene reporter op de andere kan niet als een pauze worden beschouwd. Misschien kan dit volgens de juridische benadering *stricto sensu*, maar zeker niet volgens de bedoeling achter het decreet. Dat blijkt uit de hele discussie die we destijds hebben gevoerd. Als de VRT de kwestie tot en met juridisch wenst uit te spelen, dan moet het parlement duidelijke stellingen poneren in een wetgeving die klaar en duidelijk is. Een mogelijk gevolg daarvan is dat er niets meer zal kunnen.

Mijnheer de minister, u kunt er niets aan doen, maar het is geen goede zaak dat u voor het antwoord op onze vragen een beroep moet doen op de antwoorden van de VRT. Ook het VCM verwijst naar de ant-

woorden van de VRT. De cruciale vraag is natuurlijk of het VCM ook inzage heeft in de contracten. Als aan product placement wordt gedaan, dan is er ongetwijfeld een contractuele regeling. Het kan dat die regeling via productiehuzen verloopt. Het is niet nodig dat wij zien hoe alles in elkaar steekt, maar het VCM moet het recht hebben om de contracten op te vragen en te onderzoeken of ze conform de wetgeving zijn.

Straks krijgen we een toelichting over de Regulator voor de Media. Desnoods dienen we amendementen in op het ontwerp van decreet waardoor het VCM die zaken in alle beslotenheid kan controleren. Het gaat niet op dat het VCM zich moet beperken tot een antwoord van de heer Van Hecke of de heer Mary.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, ik merk dat de discussie verschuift naar het ontwerp van decreet over de Vlaamse Regulator voor de Media. Er worden reeds verregaande conclusies getrokken waardoor de VRM heel veel bevoegdheden zal krijgen, denken we maar aan het onderzoeken van contracten en dergelijke. We moeten deze discussie later voeren.

Mijnheer de minister, het gebeurt zelden, maar nu ben ik erg tevreden met uw antwoord. U hebt duidelijk herhaald binnen welk kader u optreedt en u hebt erop gewezen dat de onafhankelijkheid van het VCM heeft geleid tot de huidige werkwijze van die instelling. Dat is een goede zaak. Hoe meer controles, hoe beter. Het VCM moet onafhankelijk kunnen oordelen en uitspraken doen. U hebt ook duidelijk gemaakt dat wij niet zomaar kunnen stellen dat iets tegen de regels is. We kennen het decreet blijkbaar niet tot in elk detail, want wat is gebeurd, blijkt juridisch wel te kunnen. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

De meerderheid moet erover oordelen of het decreet moet worden aangepast.

De heer Carl Decaluwe: Leest u de Memorie van Toelichting bij het decreet ook eens.

De heer Jos Stassen: Het is niet aan mij om te beslissen of iemand een overtreding heeft begaan, het VCM moet overtredingen vaststellen. Degene die beschuldigd wordt, kan zich verdedigen.

Ik ben ook blij dat het indianenverhaal over FC De Kampioenen uit de wereld geholpen is.

De heer Carl Decaluwe: Het kan niet dat de schijn wordt gewekt dat vraagstellers de wetgeving niet kennen. Ik zal me in elk geval goed voorbereiden op het komende decretale werk. Laat het een les wezen dat in de rechtstaat niet alleen het decreet een rol speelt, maar ook de Memorie van Toelichting en de verslaggeving van de antwoorden van de minister op concrete, gedetailleerde vragen. Bij het op stapel staande decretale werk zullen we een batterij aan vragen stellen. We zullen over concrete punten vragen of ze kunnen of niet. De antwoorden zullen het decreet helpen verfijnen. We zullen ons ongelooflijk goed voorbereiden.

De heer Jos Stassen: Ik ben geen jurist, maar ik weet dat de rechtbank een oordeel velt aan de hand van de wet, de commentaren erop en in laatste instantie eventueel ook wat werd besproken in het parlement. In elk geval is het aan de rechtbank om een oordeel te vellen.

In deze concrete zaak is het de taak van het VCM om een oordeel te vellen. Hopelijk werd er tijdig een klacht ingediend tegen de gebeurtenissen tijdens de uitzending van het wereldkampioenschap wielrennen in september. Als dat het geval is, zal het VCM een oordeel vellen.

Mijnheer Decaluwe, het was niet mijn bedoeling uw persoonlijke kennis in twijfel te trekken. Als dat zo overkwam, dan wil ik me daarvoor excuseren. Ik stelde alleen vast dat de minister tot zijn eigen verwondering twee artikels kon voorlezen waaruit blijkt dat er een uitzondering wordt gemaakt voor beweegbare beelden bij sport. Daaruit blijkt dat het nodig is de wetgeving exact te kennen. Dat is een taak van het VCM zodat het kan oordelen of er een overtreding is geweest. Het is niet mijn taak om daarover te oordelen en – met permissie – ook niet de uwe.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Als ik het goed begrijp, zullen sommige collega's een cd-rom bezorgen aan het VCM. Het commissariaat zal dus oordelen of in de zaak van het wereldkampioenschap artikel 106 is toegepast.

Als we wijzigingen doorvoeren, dan zullen we streven naar sluitende wetgeving. Als we goede omschrijvingen maken, dan is het voor elke actor duidelijk, ook voor diegene die moet oordelen over de toepassing van de regels.

Mijnheer Caron, de overheidstoelage is in vergelijking met andere Europese landen aan de lage kant. De middelen zijn beperkt. Het is een uitdaging om met minder geld toch kwaliteit te leveren. Er zijn nog overheidsinstellingen die dat moeten doen. De VRT slaagt daar mijns inziens in. Als Toerisme Vlaanderen zich op de internationale markt begeeft, is dat ook een kleine speler die er toch in slaagt goed werk te leveren.

Mijnheer Verstrepen, u had het over de transparantie van productiehuizen. Als het VCM klachten onderzoekt, kan het ook contracten opvragen. Dat is ook gebeurd in de dvd-zaak. Het VCM handelt op een onafhankelijke manier, en ik zal dan ook niet bepalen hoe er moet worden gewerkt.

We moeten nagaan of de wetgeving moet worden verfijnd zodat er geen discussie meer is. Ik denk bijvoorbeeld aan de onderbreking van een sportprogramma. Is die artificieel of is het een natuurlijke pauze? We moeten ook rekening houden met de richtlijnen van Europa.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik wil enkel de geschiedenis schetsen van de rare kronkel in de wetgeving. Er werden op het moment van de Olympische Spelen in Atlanta heel wat sportprogramma's aangeboden vanuit het buitenland, waarin bijvoorbeeld reclame voor Toyota zat. De VRT vroeg zich af of dit steeds geknipt moest worden. Dat was al te belachelijk, en daarom is de kronkel ingevoerd om het programma te kunnen blijven uitzenden waarbij de reclame uit Amerika werd vervangen door reclame of sponsoring van hier.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag over het sponsoren van kinderprogramma's.

Minister Geert Bourgeois: De huidige wetgeving maakt geen onderscheid in sponsoring van het soort programma's. Het VCM moet oordelen of er overtredingen zijn.

Ik ben voorstander van een onafhankelijke, transparante VRT. We moeten nadenken over een aanpassing van de wetgeving. Mijns inziens moet dat niet gebeuren voor kinderprogramma's omdat de regelgeving duidelijk is. Ik wil hiermee echter geen voorafname doen van het debat. De vraag of het decreet al

dan niet wordt toegepast, is niet dezelfde vraag of er een wijziging van de wetgeving moet komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de toegang tot de nieuwe media voor mensen in armoede

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de problemen van digitale televisie bij zowel Telenet als Belgacom

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, het Vlaams regeerakkoord 2004-2009 voorziet in de realisatie van een doorgedreven actieplan om de digitalisering van de communicatie in de samenleving te ondersteunen en de digitale kloof te helpen overbruggen. U erkent dat niet alleen in het bedrijfsleven de dreigende digitale kloof moet worden gedicht, ook brede lagen van de bevolking en vooral sociaal-economische kwetsbare groepen moeten meer kansen krijgen om deel te nemen aan en te genieten van de voordelen van de informatiemaatschappij. Dat staat in uw beleidsnota Media 2004-2009.

Ondertussen is er de interactieve digitale televisie van Belgacom en Telenet, wat voorlopig nog niet erg goedkoop is. Ongeveer de helft van de Vlamingen beschikt over een pc en internetverbinding, terwijl de kabel en tv een penetratie hebben van bijna 98 procent. Met andere woorden: interactieve televisie via kabel en telefoon kan een instrument zijn om de digitale kloof te dichten, waarbij de openbare omroep een voortrekkersrol kan spelen.

Ondertussen is er de eengemaakte factuur of triple play. Er moeten maatregelen worden getroffen om sociaal-zwakkeren toegang te geven tot die media, maar ook om zich tegen zichzelf te beschermen. Wie vroeger een video wilde huren, moest daarvoor naar de videotheek. Nu is het veel gemakkelijker om een film te huren, maar het kan wel oplopen op de maandelijkse factuur. Ook de federale regering levert

inspanningen om de digitale kloof te dichten. CD&V wil in de week van de armoede aandacht vragen voor diverse aspecten in het armoedebeleid.

Mijnheer de minister, welke mogelijkheden ziet u om de digitale kloof voor de armsten te overbruggen? Acht u het mogelijk, om in samenwerking met de verenigingen waar armen het woord nemen, projecten op te zetten? Het is ook belangrijk dat wordt gezocht naar mogelijkheden om armen te laten omgaan met nieuwe technologieën. Wat kan de specifieke rol van de openbare omroep hierin zijn? Welke rol kan de overheid spelen op het vlak van prijszetting, om sociale correcties te kunnen opleggen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik sluit me aan bij de vragen van de heer Decaluwe. De kabel is niet enkel meer drager van analoge televisiebeelden, maar ook van internet en digitale televisie. Een televisie is niet enkel meer een scherm waar televisieprogramma's op worden getoond, maar ook een kanaal waarop digitale informatie wordt verstrekt.

De introductie van de digitale televisie verloopt niet zonder kleerscheuren. Misschien zijn het groeipijnen, jeugdzonden of kinderziekten? Telenet slaagt er bijvoorbeeld niet in om digitale televisie in een aantal grote appartementsgebouwen te brengen, omdat naar verluidt de kabels dat niet aankunnen. Hun bereidheid om daar iets aan te doen, is minimaal – om niet te zeggen nihil. Belgacom kan evenmin aan elke Vlaming digitale televisie aanbieden. Het huidige adsl-netwerk is daarvoor niet krachtig genoeg en de ontwikkeling van een volledig dekkend vdsl-netwerk vergt nog jaren inspanningen.

Er werd geen akkoord bereikt tussen Telenet en de andere Vlaamse kabelaanbieders zoals WVEM en Interelectra – geen concurrenten want ze zijn actief in verschillende regio's – om het aanbod en de technische aspecten op elkaar af te stemmen. Daardoor ontstaan er incompatibele systemen. Er is al evenmin compatibiliteit tussen de grootste aanbieders, zodat het publiek dat een volledig aanbod wil, vooral voetballiefhebbers, zich twee keer moet abonneren.

Belgacom leverde een onvolledig aanbod, maar dat is ondertussen opgelost. Aanvankelijk ontbraken de zenders van de VMMA in het aanbod. Het doet wel de vraag rijzen of we niet moeten overwegen om Vlaamse tv-zenders te verplichten hun signaal ter

beschikking te stellen aan distributeurs, een soort van must-offerregeling.

In een tv-blad las ik dat Telenet een speciale praktijk zou toepassen met betrekking tot buitenlands voetbal, namelijk het storen van buitenlands voetbal op andere netten. Is dit een cowboyverhaal of waarheid? Ik weet het niet, maar ik hoop dat het om een technisch mankement gaat.

Ook Test-Aankoop beklagt er zich over dat er veel technische problemen zijn met digitale televisie. Een digitaal televisieprogramma opnemen is alleen mogelijk terwijl je ernaar kijkt, of helemaal niet kijkt. Je kan dus ondertussen niet naar een ander programma kijken. Met een analoog signaal is dit niet het geval. Er wordt aan oplossingen gewerkt, maar ondertussen blijft de consument in de kou staan. Marktleiders Telenet en Belgacom erkennen het probleem, maar hebben niet meteen een oplossing.

Telenet komt eind dit jaar met een 'digirecorder', een digitaal opnametoestel met een harde schijf waarvan de richtprijs 299 euro is, ook voor mensen die al een digibox hebben gekocht. Test-Aankoop heeft ook de kwestie van de cabletuner onder de aandacht gebracht. Ondertussen is ook dat opgelost. Genoeg weeklaag: laat ons de uitdagingen van de toekomst positief aanpakken.

Ik ben ervan overtuigd dat, in het kader van het dichten van de digitale kloof en de kloof tussen politiek en burger, de platformdiensten van Telenet en Belgacom wel belangrijk zullen zijn. Dus is het logisch dat de Vlaamse Regering ernaar streeft dat zoveel mogelijk mensen van die platformdiensten gebruik kunnen maken.

Een heel belangrijke zaak is de Europese verplichting dat alle landen moeten overschakelen op digitale televisie. Bij mijn weten is de datum voor Vlaanderen nog niet bepaald. Waar er nu nog een analoog aanbod is dat parallel loopt met het digitale aanbod, zal dat over enkele jaren niet meer het geval zijn. Op dat moment kan enkel nog digitale televisie worden ontvangen.

Het lijkt ver verwijderd, maar dat is het niet. De Vlaamse Regering moet nu dus al actiever de touwtjes in handen nemen en met de distributeurs om de tafel zitten om zo snel mogelijk een maximale dekking te bekomen.

Hoewel het volgende niet behoort tot het bestek van mijn vraag, wil ik volledigheid beogen. Vandaar mijn

vraag of de triple-playverkoop van telefonie, internet en televisie wel wettelijk en wenselijk is. Er zijn technische vereisten zoals de kabel zelf, de modem, enzovoort, die leiden tot een dergelijke verkoop. De vraag is of dit voor de burger wel interessant is op lange termijn. Bij een volgende ronde van de staatsvorming zou de bevoegdheid inzake telecommunicatie best naar de gewesten worden overgedragen. Dat zou het mogelijk maken in Vlaanderen via een decreet een sociaal tarief voor internet op te leggen, wat we momenteel niet kunnen. Daarmee sluit ik aan bij uw bekommernis, mijnheer Decaluwe. Dat zou ook helpen om de digitale kloof te dichten. Homogene bevoegdheden leveren in dit geval zeker een beter bestuur op. Mijnheer de minister, vanuit deze beide invalshoeken – dus het gebruik van de platformdiensten door zoveel mogelijk mensen enerzijds en een digitale switch-over anderzijds – zou het interessant zijn indien u me kunt informeren over de plannen van de regering om de digitale switch-over en de analoge switch-off voor te bereiden en te begeleiden?

Mijnheer de minister, u kondigt in uw discussienota 'De openbare omroep in het digitale tijdperk' actie aan, maar wat behelst die concreet? In uw beleidsnota sprak u van een overgangsstrategie 'op korte termijn' en het opstellen van een tijdspad na overleg met alle betrokken actoren. We zijn een jaar later. Hoe zit het daar nu mee? Bent u bereid om met de aanbieders te bemiddelen, zodat er oplossingen kunnen komen?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voor de zoveelste keer hebben we het hier over digitale televisie en de toegang tot de informatiesnelweg. Dat is sowieso de toekomst. We moeten dat vandaag niet overdrijven, maar het zal wel verder worden uitgewerkt. In beide vragen ging het eigenlijk over het basisaanbod en de gemakkelijke toegang tot die digitale snelweg, of het nu over televisie gaat of over internet. Dat is immers steeds meer één pakket aan het worden. We weten allemaal wat er aan de hand is. Belgacom werkt niet zo goed, dus met Telenet is men enigszins overgeleverd aan de grillen van een monopoliehouder. Ik heb nog eens de proef op de som genomen. Ik heb nog steeds die cable box niet gekocht en wilde dus protesteren bij Telenet. Ik werd niet doorverwezen naar een ombudsman of iets dergelijks. Ik kon zelfs geen e-mail sturen of een persoon aan de lijn krijgen. Mij werd gezegd dat ik maar een brief moest sturen, in deze tijden van digitalisering. Dat vond ik nogal sterk. Ik heb geantwoord dat ik geen brieven schreef

en dat een bedrijf dat reclame maakt voor internet toch een e-mailadres zou moeten hebben. (*Gelach*)

Ik ben wat bang voor die monopolie-arrogantie: als men digitale televisie niet bij Telenet wil betrekken, dan is dat pech. Dan kan men zich misschien tot Belgacom richten, maar dat bedrijf heeft problemen met zijn draadloze netwerken. Dat is ook geen oplossing. Het blijkt duur te zijn. Er wordt gezegd dat heel veel mensen dat al gedaan hebben, maar de cijfers vandaag inzake digitale televisie vallen mager uit. Het doet me denken aan Canal Plus, dat nooit zijn kritische massa heeft kunnen overstijgen om winst te maken. Daar moeten we ons dus geen zorgen over maken.

Er is een Vlaams plan om de digitale kloof te dichten. Gisteren vernam ik dat de paarse federale regering in de begroting 2,5 miljoen euro heeft vrijgemaakt voor een nationaal plan dat de digitale kloof moet helpen dichten. Er is sprake van 28 acties, volgens de krachtlijnen sensibilisering, opleiding en toegang. Daarmee zou de digitale kloof de volgende vijf jaar met een derde moeten worden verminderd. In Vlaanderen is er een ander plan dan wat er federaal bestaat. Is er terzake overleg, mijnheer de minister, tussen uzelf en uw federale collega's? Bent u van plan om uw plan af te stemmen op het federale, of zullen die twee onafhankelijk van elkaar en complementair lopen?

We moeten blijven benadrukken dat kansarmen hun sociale positie enorm kunnen verbeteren als ze toegang krijgen tot die digitale pakketten. Heel wat Europese studies bewijzen dat. Alleen kunnen kansarmen dat gewoon niet betalen. Dan gaat het niet alleen over de abonnementen, en de aansluitings- en transmissiekosten, ze moeten ook een pc hebben om toegang te krijgen. Die kunnen ze in veel gevallen al evenmin betalen. Ik heb begrepen dat er terzake al wat ideeën en plannen zijn, maar hoe maken we die concreet?

Ook wat de ouderen betreft, is die toegang zeer belangrijk: zo houdt men hen uit het isolement. Ook kinderen die thuis toegang hebben tot de digitale snelweg, presteren beter. We moeten dus beseffen dat die drempel laag moet worden gemaakt. Gaat u overleggen met uw federale collega's om die plannen op elkaar af te stemmen? Welke stappen zult u terzake zetten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de beide vragen hebben inderdaad een raakpunt.

De Vlaamse Regering heeft op 22 juli 2005 besloten het Digitaal Actieplan Vlaanderen een nieuwe impuls gegeven. Met dit actieplan wil de Vlaamse Regering ervoor zorgen dat Vlaanderen blijvend aansluiting vindt bij de Europese koplopers inzake de informatiemaatschappij en wil ze de digitale kloof verkleinen. Vandaag bedraagt de pc-penetratie in de Vlaamse gezinnen 67 procent. De penetratie van pc met internet bij gezinnen in Vlaanderen bedraagt 54 procent. Van de internetaansluitingen zijn 80 procent breedbandaansluitingen.

Eén van de prioriteiten van de Vlaamse Regering is de nodige aandacht hebben voor specifieke groepen in de samenleving die dreigen te worden afgesneden van de informatiedoorstroming die noodzakelijk is om gelijkwaardig te kunnen functioneren in de samenleving. De mogelijkheden van ICT moeten optimaal worden benut om zoveel mogelijk mensen toegang te verschaffen tot en om te laten gaan met die digitale informatie. Alle bevoegde ministers worden opgeroepen om deze krachtlijnen van het Digitaal Actieplan in hun beleidsbrieven verder uit te werken met concrete acties, en een inventaris op te stellen van projecten die passen in dit actieplan. Dit is een regeringsbrede aanpak, net als in andere landen. Heel veel beleidsdomeinen spelen hierin een rol en kunnen een bijdrage leveren, vooral dan Onderwijs, Cultuur, het verenigingsleven, het bibliotheekwezen, enzovoort. Er wordt ook samengewerkt met armoedeverenigingen, die specifiek met die doelgroep werken.

Er is inderdaad ook zoiets als het Nationaal Actieplan Digitale Inclusie, dat op 30 september door de federale ministerraad werd goedgekeurd en gisteren werd voorgesteld tijdens de interministeriële conferentie met betrekking tot de integratie in de maatschappij. Het plan zal ook worden voorgesteld op de Wereldtop van de Informatiemaatschappij in Tunis, in november 2005. De coördinatie van dit plan werd toevertrouwd aan de federale minister voor Maatschappelijk Integratie, de heer Dupont, en aan de staatssecretaris voor de Informatisering van de Staat, de heer Vanvelthoven. U weet trouwens dat die laatste een actie heeft ondernomen over een vereenvoudigd, elementair aanbod en aansluiting aan een lagere prijs te bekomen. Als ik me niet vergis heeft

hij terzake een akkoord bereikt met de commerciële wereld. Dat is uiteraard een federale bevoegdheid.

Het Vlaamse netwerk van verenigingen waar armen het woord voeren, maakt momenteel werk van de ICT-uitrusting van alle afdelingen. Op die manier wil het netwerk in elke vereniging een pc met interne taansluiting plaatsen die armen toegang geeft tot de diensten van de informatiemaatschappij. Daarnaast lopen er in de lokale afdelingen heel wat projecten die gericht zijn op het dichten van de digitale kloof bij armen. Ik heb hier de lijst van projecten bij die ik van het internet heb gehaald. Die kan wellicht worden rondgedeeld bij de leden. Het is heel goed dat we met die verenigingen samenwerken, zodat zij zoveel mogelijk actie kunnen nemen aan de basis. Meestal gaat het om opleidingsprojecten in buurtateliers, gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, die kansarmen wegwijs maken in de wereld van computer en internet.

Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, dat door de Vlaamse Regering op 12 maart 2004 werd goedgekeurd, bevat een aantal actiepunten, gericht op toegang voor armen tot de nieuwe media. Met de ontwikkeling van interactieve digitale tv wil de Vlaamse overheid de uitbouw van een complementair breedbandplatform stimuleren om via het laagdrempelige medium televisie, de diensten van de informatiemaatschappij ook beschikbaar te maken voor de armere mensen in de maatschappij. Door de gedeeltelijke financiering van de proefprojecten e-VRT en Vlaanderen Interactief heeft de Vlaamse overheid duidelijk aangegeven dat digitale tv een belangrijk middel wordt voor het terugdringen van de digitale kloof.

Vlaamse kabelmaatschappijen zoals Telenet hanteren een voordelig abonnementstarief voor mensen met een handicap die 80 percent of meer invalide zijn. In het verleden gold dit sociaal tarief voor alle abonnees die vrijstelling genoten van het kijk- en luistergeld, zoals u weet. Dezelfde mensen kunnen voor het ontvangen van digitale televisie een cable tuner verkrijgen bij betaling van een waarborgsom van 25 euro in plaats van 49 euro.

De openbare omroep heeft uiteraard een belangrijke taak in de ontwikkeling van interactieve digitale televisie in Vlaanderen. Hij heeft terzake altijd een voortrekkersrol gespeeld, met de onderzoeksprojecten e-VRT en Vlaanderen Interactief. Ook werkt de VRT actief mee aan het opzetten en doen slagen van digi-

tale tv in Vlaanderen. De VRT is er immers ook van overtuigd dat digitale televisie één van de manieren kan zijn om de digitale kloof te helpen verkleinen en neemt daarom zijn verantwoordelijkheid op.

Ik weet dat daar discussie over bestaat. De heer Verstrepen wees er al op dat ook de pc-wereld oprukt in de richting van de tv. Daar is ook sprake van een naderende convergentie en een grote strijd. Ook op dat vlak zijn er believers en non-believers. Sommigen zeggen dat die interactiviteit nooit ingang zal vinden bij de televisie, daar het een gemeenschappelijk gebeuren is: mensen kijken samen televisie. Die interactiviteit zal volgens hen veel sneller plaatsgrijpen via de pc. Alleszins zullen de mogelijkheden er zijn.

U weet dat ik de VRT heb gevraagd om, in het kader van de digitalisering, bij voorrang werk te maken van onder meer interactiviteit. Themakanalen komen later. Daarover moeten we nog voorstellen krijgen. Het is echter belangrijk dat interactiviteit er is. Ik meen te weten dat ook VTM daar werk van maakt. Als die interactiviteit er is, dan zal dat een meerwaarde geven aan digitale tv, die in Vlaanderen qua beeldkwaliteit niet spectaculair is als men vergelijkt met een land als het Verenigd Koninkrijk. De beeldkwaliteit is niet de reden waarom mensen bij ons overstappen naar digitale tv. Ik heb dan ook gevraagd dat het digitale archief, dat er al is, zo snel mogelijk ter beschikking zou worden gesteld, dat zou worden gewerkt aan een verrijkte inhoud en dat de teletheek zou worden uitgebouwd.

De VRT wil zijn aanbod op het digitale netwerk brengen om dit netwerk zo aantrekkelijk mogelijk te maken. De VRT zal dit doen met een kwaliteitsvol en lokaal aanbod om, conform de opdracht van de openbare omroep, zoveel mogelijk mensen in Vlaanderen te bereiken. Bovendien vraag ik de openbare omroep dat alle bijkomende digitale kanalen die zullen worden ontwikkeld, steeds toegankelijk zullen zijn voor de hele Vlaamse Gemeenschap en tot het basispakket van de distributieplatformen blijven behoren.

Dan was er ook een vraag over de rol van de overheid inzake de prijszetting. Hardware is een federale zaak. Ik heb reeds verwezen naar het initiatief van staatssecretaris Vanvelthoven ter zake. Vlaanderen is niet van plan om de settopboxen te subsidiëren. Voor de cable tuner gaf ik al het gediversifieerde tarief, namelijk 25 in plaats van 50 euro voor de waarborgsom. De Vlaamse Regering heeft immers al heel wat

middelen besteed aan de ontwikkeling van interactieve digitale televisie.

Wij willen voor de settopboxen en de aansluitingen de markt laten spelen. Ik ben ervan overtuigd dat het resultaat daarvan een prijsdaling zal zijn. Dat zien we immers met elke nieuwe technologie, met gsm's en faxen. Mijn allereerste fax kostte 135.000 frank. Men beseft niet hoe snel prijzen dalen als er eenmaal een kritische drempel is bereikt. We zien dat inzake het verspreiden van digitale televisie ook vooruitgang wordt geboekt. Dat zal mettertijd een effect hebben op de marktprijs.

Ik kom tot de vragen van de heer Caron, die wees op een aantal groeipijnen bij het opstarten van digitale televisie. Het is normaal dat dit gebeurt bij dergelijke zeer complexe ontwikkelingen. Het is geen toeval dat de beide grote distributeurs lang hebben proefgedraaid. Ze hebben heel actief promotie gevoerd, maar het komt hen goed uit dat de groei gestaag is, zodat het systeem die groei aankan.

Ik heb mijn licht bij zowel Telenet als Belgacom opgestoken met betrekking tot de technische knelpunten die u aanhaalde, mijnheer Caron. Sinds begin september 2005 biedt Telenet overal in haar verzorgingsgebied interactieve digitale tv aan. De binnenbekabeling van appartementen – met de rijngnetten – en de binnenbekabeling van huizen behoort tot de verantwoordelijkheid van de eigenaar. Dat is vergelijkbaar met de bekabeling van elektriciteit binnenshuis. Het kan zijn dat de binnenbekabeling zo is aangelegd dat interactiviteit daardoor niet mogelijk is. Telenet verklaart bewust te zijn van dit ongemak en stelt de eigenaars van appartementen met rijngnetten proactief bij te staan met expertise en advies om de binnenbekabeling te vervangen, waardoor interactiviteit mogelijk wordt. Het is vanzelfsprekend de ambitie van Telenet zoveel mogelijk mensen te bereiken, zodat het evident is dat het dit ondersteunt. Dat geldt uiteraard voor het actieterrein van Telenet. U wees er terecht op dat een derde van Vlaanderen buiten dat actieterrein valt en bediend wordt door Interkabel. Daar maak ik me ook zorgen over, maar ik kan op dat vlak niet regulerend optreden. Dat behoort tot de autonomie van de intercommunales ten opzichte van Telenet, als beursgenoteerd bedrijf. Ik betreur echter dat er geen overeenkomst werd bereikt.

Ik heb contact opgenomen met die twee spelers, Telenet en Interkabel, maar heb vastgesteld dat het water tussen beide nog te diep is. Ik hoop eigenlijk wel dat er een regeling komt. De intercommunales zijn ech-

ter autonoom. Ik stel vast dat Interkabel en Telenet samenwerken inzake breedband en telefonie, maar dat het niet lukt met de digitale tv. Dat heeft nadelige gevolgen voor de consument, zeker in bepaalde gebieden. In Limburg is er sprake van een homogeen gebied. Elders gaat het veeleer over vlekken.

Dat heeft gevolgen, bijvoorbeeld als mensen verhuizen. Ze krijgen reclame van Telenet voor interactieve digitale televisie. Momenteel wordt die niet aangeboden door Interkabel, dat een minder ontwikkeld platform heeft en niet is doorgegaan, in afwachting van de besprekingen. Als iemand in West-Vlaanderen eerst in een Telenetgebied valt en dan naar een aanpalende gemeente verhuist die onder de West-Vlaamse maatschappij ressorteert, dan kan die persoon niets meer doen met de Digibox en kan hij of zij geen interactieve digitale televisie meer ontvangen.

Bovendien betekent het maken van een apart platform dat er ook sprake is van een aparte Digibox. Ik vind het een nadeel dat de VRT en de VTM hun interactieve digitale televisie niet op één platform voor heel Vlaanderen kunnen brengen. Het gaat om verschillende systemen, wat nadelig is voor de consument. Het is ook niet goed voor de transparantie. Ook voor de VRT en de VTM zijn er nadelen aan verbonden. Ik probeer te doen wat ik kan, maar ik heb geen bevoegdheid terzake. Ik kan een beursgenoteerd bedrijf als Telenet niet dicteren wat het moet doen, en al evenmin de intercommunales.

Als minister van Media betreur ik dat er twee systemen zullen worden ontwikkeld die bovendien niet gelijktijdig zullen worden uitgerold. Ik heb al een aantal nadelen ter zake opgesomd. Er rust ook een zekere verantwoordelijkheid bij de politieke partijen. Via een aantal intercommunales kan alsnog worden nagegaan of een akkoord kan worden bereikt over de financiering. Voor het algemeen belang zou het goed zijn dat er op de kabel één platform komt, dat ook aan de kijker voordelen biedt.

Convergentie en concurrentie zorgen ervoor dat de traditioneel gescheiden technologieën, kabel en telefoonnet nu reeds meer vergelijkbare diensten kunnen aanbieden, aldus Telenet. Vandaag kan men via kabel en via telefoonnet min of meer hetzelfde programma-aanbod ontvangen, zeker voor wat de meest bekeken omroepen betreft. In dat opzicht is de vraag van de heer Caron achterhaald, omdat intussen bekend is dat VTM eveneens te ontvangen zal zijn via Belgacom.

Inzake de premium content zijn duurdere programma's zoals voetbal, films enzovoort, desgevallend via de ene distributeur beschikbaar en niet via de andere. Ook daar zal concurrentie blijven bestaan. Dat valt niet uit te sluiten.

Telenet zegt dat het wegvallen van Nederland 2 tijdens een aflevering van Studio Sport puur te wijten was aan een zeer hevig onweer met een technische storing tot gevolg in de ontvangstapparatuur voor satellietuitzendingen. Wat het opnemen van programma's bij Telenet betreft, kan enkel het programma waar men naar kijkt worden opgenomen. Er is maar één tuner in de digibox ingebouwd. Dit wordt opgelost met de digicorder die zal beschikken over twee tuners. Het gaat echter over dure apparatuur, zeker in de beginfase, die dan ook door weinig mensen zal worden gekocht. Zo'n digicorder zou ongeveer 350 euro kosten.

Het interactieve digitale platform van Telenet is uitgerust voor het aanbieden van e-governmentdiensten en voor een basis e-mailmogelijkheid voor mensen die geen gebruik maken van internet, maar toch willen participeren aan de informatiemaatschappij.

Belgacom is in 2003 begonnen met belangrijke investeringen in haar netwerk om de capaciteit ervan te verhogen en het aanbieden van televisie mogelijk te maken. Die investeringen zijn gespreid over meerdere jaren. Het investeringsplan van Belgacom is momenteel vastgelegd tot eind 2006. Belgacom moest als nieuwe speler op de markt van de omroeptransmissie immers van nul beginnen. Belgacom is van oordeel dat de problemen inzake haar televisieaanbod als een tijdelijke beperking moeten worden beschouwd die inherent is aan het lanceren van een nieuwe dienst. Het aanbod van Belgacom zal evolueren op diverse niveaus.

Wat de dekking van de dienst betreft, kon Belgacom eind juni 2005, bij de lancering van de dienst Belgacom TV, een dekking van ongeveer 50 percent voorleggen. Deze dekking zal volgens Belgacom eind 2005 oplopen tot 62 percent en eind 2006 tot 80 percent. Verdere investeringsbelissingen na 2007 zijn momenteel niet aan de orde. Ze zullen te gepasten tijde worden geëvalueerd afhankelijk van de evolutie van de markt en de behoeften van de klanten, en van hun economische haalbaarheid. Deze investeringen betreffen het verder uithollen van glasvezel in het aansluitnetwerk van Belgacom.

Sommige klanten kunnen momenteel niet over de dienst van Belgacom beschikken omdat hun centrale niet is uitgerust met de voor televisie vereiste installaties, of omdat ze zich op te grote afstand van de centrale bevinden. De dienst Belgacom TV vereist immers een transmissiesnelheid van minimum 4,6 megabit per seconde, en minimum het dubbele daarvan indien de klanten gelijktijdig van verschillende diensten gebruik willen maken, bijvoorbeeld internet en televisie. Daarom moet worden opgemerkt dat, hoewel de dekking van de adsl-dienst van Belgacom momenteel 99 percent van de bevolking bereikt, niet alle klanten noodzakelijk over het voor de dienst Belgacom TV vereiste debiet beschikken.

Op dit ogenblik kunnen de klanten die in de dienst geïnteresseerd zijn, de site van Belgacom raadplegen en aan de hand van een specifiek programma te weten komen of ze op de dienst kunnen intekenen, of op welke datum de dienst waarschijnlijk beschikbaar zal zijn. Indien geen datum voor de beschikbaarheid van de dienst wordt opgegeven, kunnen de betrokken personen hun gegevens op de website achterlaten. Belgacom zal dan opnieuw contact met hen opnemen zodra het aanbod beschikbaar wordt.

Belgacom wil haar cliënteel zo goed mogelijk tevredenstellen. Zij stelt bijgevolg alles in het werk om de dekking van de dienst uit te breiden. Een verhoogde dekking zal de komende maanden mogelijk worden gemaakt via de invoering van nieuwe technologieën en door de overschakeling op een nieuwe compressietechniek, MPEG4 in plaats van MPEG2 – Moving Picture Experts Group is een norm voor de digitale codering van film en audio.

Bij Telenet komt de vrachtwagen voorbij over de hele kabel en neemt de gebruiker af wat hij wil. Bij Belgacom wordt gewerkt met een lussysteem vanuit een centrale en wordt elke klant individueel bediend. We moeten nu vaststellen dat de capaciteit van de lussen niet volstaat, en dus moet er worden geïnvesteerd. Hoe verder je van de centrale zit, hoe minder mogelijkheden om kwalitatief beeld te krijgen. Daarom is Belgacom bezig met een investeringsprogramma.

De dienst Belgacom TV behelst een evolutief aanbod en het aantal omroepen wordt steeds verder uitgebreid. Op dit moment zijn 59 nationale en internationale omroepen toegankelijk, afhankelijk van de gewesten. In de Vlaamse Gemeenschap gaat het om 53 omroepen. In de loop van deze maand zullen ook

VTM, Kanaal 2 en Jimtv door Belgacom TV worden doorgegeven.

Met de huidige technologie is het bij Belgacom onmogelijk twee programma's tegelijk te bekijken. Er mag echter niet uit het oog worden verloren dat het product iDTV nog nieuw is, vernieuwing brengt en zich situeert in een ontluikende markt. Analoge televisie is zelf ook sterk geëvolueerd sinds het ontstaan ervan een aantal decennia geleden.

Het spreekt voor zich dat digitale televisie de komende jaren zeer sterk zal evolueren, en onder andere de mogelijkheid van 2, 3 of zelfs meer gelijktijdige sessies zal inhouden, zodat verschillende programma's tegelijk kunnen worden bekeken en opgenomen.

De twee aanbieders komen dus met dezelfde boodschap. Voor Telenet krijg ik de indicatie dat voor eind dit jaar de toestellen met dubbele tuner op de markt zullen zijn. Belgacom zegt dat het onmogelijk is alle functies tegelijk te ontwikkelen. Op te merken valt dat digitale televisie nu al kan bogen op een aantal voordelen, zoals het aanzienlijk ruimere aanbod van kanalen in vergelijking met analoge televisie.

Mijnheer Caron, uw vraag over de switch off en switch over begrijp ik niet in die context. Ik denk dat er een misvatting is. De Europese Commissie vraagt de switch off en switch over voor terrestriële uitzendingen. Dat heeft niks te maken met de kabel. Het gaat dus om een andere aangelegenheid, waarover ik wel al gezegd heb dat ik wil dat de switch off en de switch over in de periode 2010-2012 gebeurt, dus voor de periode waarin de Europese Commissie dat wil.

De VRT zendt als enige terrestriël uit, en zowel digitaal als analoog. Ik wil dat dat zo blijft, om de mensen die enkel een analoog toestel hebben niet in de kou te laten staan. Tegen 2010-2012 zullen veel tv-toestellen vernieuwd zijn en zullen de sociale gevolgen van de switch over heel gering zijn. Op dit moment kijkt 97 percent van de bevolking via de kabel. We hebben het dus over 3 percent met terrestriële ontvangst. Op mijn vraag blijft de VRT tot 2010-2012 ook analoog uitzenden.

Ik heb steeds gezegd dat de kabel een marktgegeven is. Telenet is bezig met digitale tv, maar het is mogelijk om analoog te blijven kijken, en ook Belgacom gaat digitaal. De markt evolueert, en ik vind niet dat

enig optreden, als dat al mogelijk zou zijn, nodig is. De kabelmaatschappijen hebben er alle belang bij om iedereen te blijven bereiken. Telenet zal de analoge technologie niet schrappen als dat tot gevolg heeft dat in plaats van 97 percent, slechts 5 percent van de Vlaamse kijkers wordt bereikt.

Een onmiddellijke en volledige overgang naar digitale etheruitzending zou technisch mogelijk zijn, maar lijkt me totaal onverantwoord. We moeten de Vlamingen die analoog kijken lang genoeg de kans geven om apparatuur aan te schaffen die digitale ontvangst mogelijk maakt.

Aan de Europese Commissie heb ik als streefperiode voor Vlaanderen 2010-2012 doorgegeven. We blijven daarmee ruim voor 2015 dat vrij algemeen als overgangsdatum wordt beschouwd. In andere landen zal dat niet het geval zijn. Ik heb toevallig een artikel uit de Financial Times waarin staat: 'Europe likely to miss digital terrestrial target'. Vlaanderen is voor 97 percent bekabeld, dus dat grote probleem hebben we niet.

Bij het bepalen van de periode heb ik ook rekening gehouden met de vervanging van analoge apparatuur bij de VRT, en met de kansen die ik wil geven aan de nieuwe ontwikkelingen, zoals DVBT, DVBH en mobiele toepassingen.

De VRT heeft zo goedkoop mogelijk digitale televisie ingevoerd. Met nieuwe technieken is een efficiënter gebruik van dezelfde frequentieruimte mogelijk. Op mijn vraag heeft de VRT een herschikking van de frequentieruimte voor nieuwe initiatieven inzake DVBT en DVBH onderzocht. Het ligt immers in mijn bedoeling om nieuwe initiatieven, nog ruim voor de volledige overgang van analoog naar digitaal in de periode 2010-2012, kansen te bieden.

Ik laat onderzoeken of, in afwachting van internationale akkoorden over een definitief digitaal frequentieplan, beperkte experimenten van DVBT, DVBH en mobiele toepassingen mogelijk zijn. Het spreekt voor zich dat ik hierover maximaal overleg pleeg met alle actoren.

Mijnheer Caron, zoals u zei, is triple verkoop een federale materie. Sinds kort bestaat de mogelijkheid van een beperkt gezamenlijk aanbod tussen telecom- en mediadiensten en producten als decoders en modems. Dit houdt in dat dergelijke diensten en producten gezamenlijk tegen een lagere prijs dan de

afzonderlijke componenten aangeboden mogen worden. Een aantal basisverplichtingen blijven echter volledig van toepassing om de transparantie voor de consument te garanderen. Zo moeten onder andere alle componenten – diensten en producten – die deel uitmaken van het aanbod ook afzonderlijk met prijsaanduiding beschikbaar zijn, mag de consument niet langer dan 1 jaar gebonden worden en mogen de voordelen van het gezamenlijk aanbod niet ingetrokken worden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik waardeer uw inspanningen om met de aanbieders de problemen en kinderziekten aan te pakken en op te lossen.

Ik denk dat in deze wereld van kabeldistributie concurrentie geen probleem vormt. Integendeel, ik denk dat concurrentie tot een kwalitatief hoger aanbod en een lagere prijs kan leiden. We zijn vragende partij om dat maximaal te stimuleren.

De transparantie van de prijzen en het aanbod is niet altijd groot. Ik betreur dat een semi-overheidsbedrijf als Belgacom pas tegen eind 2006 80 percent dekking kan garanderen. Ik betreur ook dat Belgacom heel vaag blijft over die resterende 20 percent, en geen oplossing biedt. Een aantal burgers zal mogelijk niet kunnen genieten van een lagere prijs of een hogere kwaliteit. We zullen onze federale collega's moeten aanporren om hier verder vragen over te stellen.

Op termijn moeten we tot een maximale dekking komen. Dat zou bijna een vereiste moeten zijn om op de markt te mogen ageren.

Mijnheer de minister, ik ben blij dat u ondersteunt dat de analoge technologie voor veel mensen, zelf na verloop van meer dan 10 jaar, nog noodzakelijk zal zijn. Als er voldoende mogelijke klanten zijn voor analoge kabeltelevisie, zal het blijven bestaan.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voor de terrestriële uitzending streef ik naar een evenwicht tussen het zoeken naar een sociaal aanvaardbaar moment voor de switch over en het bieden van kansen op frequenties voor nieuwe toepassingen. Deze evenwichtsoefening moet slagen.

Van Belgacom krijg ik geen informatie over een investeringsprogramma na 2006. Men eindigt bij een bereik van 80 percent. Voor de overige 20 percent zijn er blijkbaar geen bijkomende investeringen. Het is dus een goede zaak dat de kabelinvestering indertijd is gebeurd en we een formidabele dekking hebben, want dat biedt de mogelijkheid om gebruik te maken van de nieuwe technieken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de muziekuitgeverij van de openbare omroep, VRT Publishing

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, enkele weken geleden heb ik reeds een interpellatie gehouden over VRT Publishing. De VRT heeft hiermee een terrein ontdekt waarop in Vlaanderen heel wat activiteiten worden ontwikkeld, en we merken dat de VRT meer systematisch het commerciële veld aansnijdt.

Ik vreesde dat de VRT marktverstoring zou kunnen werken. Door zowel promotor, uitgever als direct betrokkene te zijn, kan concurrentie teweeggebracht worden in de muzieksector en het uitgeverijlandschap.

Mijnheer de minister, u hebt toen een antwoord van de VRT voorgelezen. Daarin werd beklemtoond dat het vooral de bedoeling was de eigen producten meer dynamiek te geven. We hebben daaruit besloten dat VRT Publishing niet marktverstoring zou optreden. Nu ontvang ik opnieuw andere signalen.

Dit jaar organiseert Klara opnieuw een compositiewedstrijd. Kandidaten die een inzending leveren, moeten zich akkoord verklaren met het wedstrijdreglement. Daarin staat dat de componisten van de drie bekroonde inzendingen aanvaarden dat de partituur wordt uitgegeven door VRT Publishing.

Ze aanvaarden ook dat er een klankopname van de compositie wordt gemaakt en dat die op de hierna bepaalde wijze wordt geëxploiteerd, zonder enige

beperking in tijd of ruimte of aantal toepassingen. Ze moeten ermee akkoord gaan dat de klankopname wordt uitgegeven op een commerciële drager. De laureaten die op het moment van de inschrijving aan de wedstrijd niet zijn aangesloten bij een beheersvereniging voor auteurs, aanvaarden dat de geldprijs die wordt toegekend in het kader van deze wedstrijd een passende vergoeding is voor de aanmaak van de klankopname en de hiervoor omschreven exploitaties van de klankopname van de compositie.

Mijnheer de minister, ik herinner me andere tijden toen de VRT mensen betaalde om een degelijke opname te maken. Nu is het andersom. Uit een en ander blijkt dat VRT Publishing zich wel degelijk muziekrechten wil toeëigenen van componisten die niet verbonden zijn aan de VRT. Op die manier maait ze het gras weg voor de voeten van de andere muziekuitgeverijen, en dat werkt marktversturend.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze nieuwe feiten? Kunt u uw standpunt over VRT Publishing op basis van deze nieuwe feiten toelichten? Vreest u niet dat de VRT zich hier opnieuw als marktversturend zal gedragen? Bent u van plan stappen te ondernemen tegen de marktversturende initiatieven van de VRT? Zo ja, welke en binnen welke termijn? Zo niet, kunt u toelichten waarom u het niet opportuun acht om stappen te ondernemen?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik ken die wereld niet zo goed, wat niet kan worden gezegd van mevrouw Hermans. Het valt me wel op dat in het medialandschap het vrij ondernemerschap onder druk komt te staan.

Er moet transparantie worden gecreëerd, want het gaat per slot van rekening over belastinggeld. We moeten ervoor waken dat we niet terecht komen in een Clear Channel-verhaal waarbij elke deelnemer wordt vastgeklinkt en er een monopolie ontstaat in de respectieve sectoren. Hoe zal het vrij ondernemerschap in de sector worden beschermd?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Het gaat hier over een compositiewedstrijd op Klara. Deze componisten verdienen de kaas op hun brood niet, en zullen ook nooit iets verdienen in een commerciële setting. Laten we dan ook tevreden zijn dat de openbare omroep deze jonge

componisten de kans geeft zich waar te maken. Hun werk wordt opgenomen en uitgevoerd. Ik ben het wel eens met de vraag over hun rechten, maar toch vind ik dat we moeten toejuichen dat dit soort zaken in Vlaanderen gebeuren, in het voordeel van de componisten en van de nieuwe muziek. We mogen geen vooroordelen hebben, want het gaat om een investering van de gemeenschap in kunst- en cultuurontwikkeling.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister, ik begrijp de opwinding wel een beetje. Ik geloof in mediatheorieën, ook in de stepstonetheorie. Het begint met klassieke muziek, maar wat is de volgende stap? Het zou hetzelfde zijn als de VTM alle auteursrechten naar zich toe zou trekken van alle programma's die ooit op de zender zijn vertoond.

Ik ondersteun de vraag van mevrouw Hermans, en ben benieuwd naar het antwoord. Dit is immers een andere manier om de commercialisering van de openbare omroep te plannen. Het doet er niet toe of het over klassieke muziek gaat of iets anders: het gaat over commercialisering.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Dit thema heeft ook te maken met cultuur en kunsten. Ik denk dat in het decreet ergens staat dat de VRT de opdracht heeft om daarin te investeren. Vroeger is al een en ander gebeurd rond polyfone muziek. Dat is goed. Het is logisch dat er dan ook afspraken worden gemaakt over auteursrechten. Dat moet op een correcte manier gebeuren. Ik wacht in elk geval het antwoord van de minister af.

De achterdocht die soms uit deze vragen blijkt, mag er niet toe leiden dat de VRT niet langer zal meewerken aan dat soort initiatieven. Het is immers zeer goed dat de VRT dergelijke zaken steunt en artiesten de kans geeft om hun werk op CD te zetten en te verkopen. Ik hoop dat Klara daar zal mee doorgaan en dat binnenkort de digitale tv dat ook zal doen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Hoe dan ook moeten we auteursrechten internationaal bekijken. Stel dat er een Vlaamse Vanessa May tussen zit, dan heeft de VRT een goede zaak gedaan en zal de omroep dat

commercialiseren. Wij zullen dan weer discussiëren of dat tot de core business van de VRT behoort, want de auteursrechten van de bijbehorende cd en dvd liggen in dat geval volledig in handen van de omroep, en niet van de artiest zelf.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Ook ik ben er een voorstander van dat de VRT investeert in lokaal talent. In dit geval zal de VRT wel proberen er winst uit te puren. Als de digitale kanalen er komen, zal de klassieke muziek wel degelijk betalen en opbrengen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, ik zal u het antwoord meedelen dat de VRT mij heeft overgemaakt over VRT Publishing.

De programmamakers van de VRT en de productiehuizen die in opdracht van de VRT producties realiseren, zullen, op aansturen van VRT Publishing, kiezen voor de creatie van nieuwe muziekrepertoires door componisten veeleer dan de producties te sonoriseren met bestaande commerciële muziek. Dit komt ten goede van de veelal Belgische componistenwereld. Die laatste vraagt geregeld aan de VRT om meer aan bod te kunnen komen in de programma's van de VRT.

VRT Publishing is opgericht om het muziekrepertoire waarin de VRT ten behoeve van zijn producties investeert, te beheren en er een dynamiek aan te geven die tot nu toe onbestaande was. Dit komt de componisten ten goede. De leefbaarheid van de andere muziekuitgeverijen komt niet in het gedrang omdat VRT Publishing de bestaande overeenkomsten tussen de componisten en bestaande muziekuitgeverijen respecteert, omdat het commercieel muziekrepertoire van de andere muziekuitgeverijen van essentieel belang blijft voor de radioprogramma's van de VRT en ook omdat het repertoire van VRT Publishing buiten de media van de VRT geen kansen zal krijgen. De markt voor dit repertoire is per definitie veel kleiner dan die voor het commercieel repertoire van de andere muziekuitgeverijen.

De Vlaamse klassieke componistenwereld is reeds jaren vragende partij om meer aan bod te komen in de programma's van Klara, meer bepaald tijdens de primetime-uitzendingen. Klara staat hiervoor open.

Het net stelt echter vast dat het merendeel van het bestaande repertoire van deze componisten zeer

geschikt is voor een concertzaal, maar minder voor radio. Klara heeft daarom, samen met Sabam en het Muziekcentrum Vlaanderen, zelf het initiatief genomen om een compositiewedstrijd uit te schrijven waarbij deze Vlaamse componisten worden uitgenodigd om een compositie te schrijven die geschikt is voor uitzending op Klara. Klara verbindt daar niet alleen een prijs aan, maar biedt, onder meer via VRT Publishing ook de mogelijkheid en de zekerheid dat de composities zullen worden geëxploiteerd en gedynameerd via zijn eigen radiokanaal, maar ook via de radiokanalen van de EBU-leden en via een mogelijke exploitatie van een klankopname op een geluidsdrager.

Klara en VRT Publishing bieden dus een breed forum aan de betreffende componisten om hun compositie en ook hun ander repertoire beter bekend te maken aan het publiek. Zonder VRT Publishing zou deze dynamiek er niet komen. Een deel van de auteursrechtelijke vergoedingen die door Sabam worden uitgekeerd bij deze grensoverschrijdende exploitatie van dit repertoire, wordt uitbetaald aan VRT Publishing, wat een billijke vergoeding is voor zijn inspanningen en investeringen ter zake. Het andere deel van deze vergoedingen gaat naar de componisten zelf, die hun recht op vergoeding slechts voor een deel afstaan aan VRT Publishing. Ander muziekrepertoire van deze componisten komt niet in aanmerking voor beheer door VRT Publishing, de componisten kunnen dit dus perfect in beheer geven aan de andere muziekuitgeverijen op de markt. Tot daar het antwoord van de VRT.

Mij komt dit over als een culturele politiek van kansen geven aan componisten die anders specifiek op de radio minder kansen krijgen. Ik ken niet precies de verdeling van de rechten bij grensoverschrijdende programma's, maar ook daar is er volgens mij een win-winsituatie. Als die composities niet zijn gemaakt, niet door Klara worden uitgezonden en ook niet door Klara geëxporteerd worden, zullen ze ook geen rechten hebben. De VRT zegt dat het evident is dat het een deel van die rechten wil recupereren, terwijl een ander deel naar de componisten gaat. Mijn aanvoelen is dat de componistenwereld hier zelf vragende partij voor is en in een win-winsituatie terecht komt die ze anders niet zou kunnen bereiken.

Mevrouw Hermans, u hebt uw derde vraag laten vallen. We hebben het daar al uitvoerig over gehad. In een nota die een volgende keer aan bod zal komen, kunnen we dieper ingaan op deze zaak.

U vraagt of ik van plan ben stappen te ondernemen tegen de marktversturende initiatieven van de VRT. We hebben het daarstraks over gehad: in het licht van onze taak als wetgever moeten we nagaan of bepaalde decretale bepalingen al dan niet moeten worden verfijnd. We moeten bekijken wat de beheersovereenkomst hierover moet bevatten. Het is evident dat de VRT gebonden is aan de mededingingsregels en niet marktversturend mag zijn. De federale Raad voor de Mededinging is bevoegd om marktverstoring te beoordelen. Op Europees vlak doet de Europese Commissie dat, die ten andere gevat is door een klacht daaromtrent. Ik wil er wel op wijzen dat Europa niet verbiedt dat openbare zenders mede door commerciële inkomsten worden gefinancierd. Alleen zegt Europa dat die inkomsten duidelijk van elkaar moet worden gescheiden en er een volkomen transparantie moet bestaan.

Uiteraard mag er geen sprake zijn van overschrijding van de regels van de staatssteun en mag er niet marktversturend en concurrentieverstorend worden opgetreden, maar er zijn onafhankelijke instanties die daar uitspraak over kunnen doen. Bij mijn weten is er momenteel geen enkele klacht hangende bij de Raad voor de Mededinging over marktversturende activiteiten van de VRT.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de minister, ik blijf toch wat op mijn honger zitten. Ik begrijp uw motivatie en die van mijn collega's dat het inderdaad de opdracht is van de VRT om onze componisten te promoten, en Klara is daarvoor het uitgelezen kanaal. Het is een specifieke zender ten aanzien van klassieke muziek. Toch mogen we niet te naïef zijn en moeten we de zaken opvolgen.

Minister Geert Bourgeois: Wat dit laatste betreft, geef ik u gelijk. Het is de taak van de raad van bestuur om de zaken in grote lijnen op te volgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
